

Ang Libro sa Mga Maghuhukom

Gipildi sa Tribo ni Juda ug ni Simeon si Adoni Bezek

¹ Human mamatay si Josue, nangutana ang mga Israelinhon sa GINOO kon kinsang tribo ang unang makig-away sa mga Canaanhon.

² Mitubag ang GINOO, “Ang tribo ni Juda, kay gitugyan ko na kanila ang maong yuta.”

³ Busa miingon ang tribo ni Juda sa kaliwat ni Simeon nga ilang kadugo, “Tabangi ninyo kami sa pagsakop sa yuta sa mga Canaanhon nga gigahin alang kanamo kay tabangan usab namo kamo sa pagsakop sa dapit nga gigahin alang kaninyo.” Busa mitabang ang kaliwat ni Simeon sa kaliwat ni Juda sa pagpakig-gira.

⁴⁻⁵ Sa dihang misulong ang tribo ni Juda, gipadaog sila sa GINOO batok sa mga Canaanhon ug Perisihanon. Ang ilang napatay sa Bezek 10,000 ka mga tawo. Samtang nakig-gira sila sa Bezek, gikaingkwentro nila didto ang hari nga si Adoni Bezek.

⁶ Miikyas si Adoni Bezek, apan gigukod siya sa mga Israelinhon ug nadakpan siya. Giputol nila ang iyang mga kumagko sa kamot ug tiil.

⁷ Miingon si Adoni Bezek, “70 ka mga hari ang gipamutlan kog kumagko sa kamot ug tiil ug namunit sa mumho ilalom sa akong lamisa. Karon, gihimo sa Dios kanako ang akong gihimo kanila.”

Gidala nila si Adoni Bezek ngadto sa Jerusalem ug didto siya namatay.

⁸ Gisulong sa kaliwat ni Juda ang Jerusalem ug ila kining nailog. Gipamatay nila ang mga lumulupyo niini ug gisunog ang siyudad.

⁹ Human niadto, nakig-gira sila sa mga Canaanhon nga nagpuyo sa mga bukid, sa Negev, ug sa kabungtoran sa kasadpan.*

¹⁰ Gisulong usab nila ang mga Canaanhon nga nagpuyo sa Hebron (nga kaniadto gitawag nga Kiriath Arba), ug gipamatay nila si Sheshai, si Ahiman, ug si Talmai.

*Gipildi ni Otniel ang Lungsod sa Debir
(Jos. 15:13-19)*

¹¹ Gikan sa Hebron, gisulong nila ang mga lumulupyo sa Debir (nga kaniadto gitawag nga Kiriath Sefer).

¹² Miingon si Caleb, “Ipaminyo ko ang akong anak nga si Acsa sa tawo nga mosulong ug makailog sa Kiriath Sefer.”

¹³ Si Otniel nga anak ni Kenaz nga manghod ni Caleb mao ang nakailog sa lungsod. Busa gipaminyo ni Caleb kaniya ang iyang anak nga si Acsa.

¹⁴ Sa dihang nakasal na sila, gikombinsi ni Otniel si Acsa[†] nga mangayo ug dugang nga yuta sa iyang amahan. Busa miadto si Acsa ug sa dihang nakakanaog na siya sa iyang asno, gipangutana siya ni Caleb kon unsay iyang tuyo.

* **1:9** kabungtoran sa kasadpan: sa Hebreo, *Shefela*. † **1:14** ni Otniel si Acsa: sa Hebreo, *ni Acsa si Otniel*.

¹⁵ Mitubag siya, “Hatagi akog dugang pabor. Gihatag mo na kanako ang yuta sa Negev, hatagi na usab ako ug yuta nga adunay tuboran.” Busa gihatag kaniya ni Caleb ang yuta nga adunay tuboran sa ibabaw ug sa ubos.

Ang mga Kadaogan sa Tribo ni Juda ug ni Benjamin

¹⁶ Miuban ang mga Kenihanon nga kaliwat sa ugangan ni Moises sa mga kaliwat ni Juda. Gikan sa lungsod sa Jerico,[‡] mipaingon sila sa kamingawan sa Juda, nga atua sa Negev, duol sa Arad, ug namuyo sila uban sa mga taga-didto.

¹⁷ Unya miuban ang tribo ni Juda sa tribo ni Simeon sa pagpakig-gira, ug napildi nila ang mga Canaanhon nga nagpuyo sa Zefat. Gilaglag nila sa hingpit[§] ang lungsod, busa gitawag kini nga Horma.*

¹⁸ Nasakop usab nila ang Gaza, Ashkelon, ug Ekron, uban sa mga teritoryo niining mga dapita.

¹⁹ Gitabangan sa GINOO ang tribo ni Juda, busa nasakop nila ang mga bungtod. Apan wala nila maabog ang mga tawo nga nagpuyo sa mga kapatagan, tungod kay aduna kini mga karwahi nga puthaw.

²⁰ Ug sumala sa gisaad ni Moises, ang Hebron gihatag kang Caleb. Giabog ni Caleb gikan niining dapita ang tulo ka pamilya nga kaliwat ni Anak.

[‡] **1:16** lungsod sa Jerico: sa Hebreo, lungsod sa mga palma.

[§] **1:17** Gilaglag nila sa hingpit: ang Hebreo nga pulong nga gigamit dinhi nagkahulogan sa mga butang nga gihalad sa GINOO pinaagi sa paglaglag niini. * **1:17** Horma: ang buot ipasabot, kalaglagan.

²¹ Wala maabog sa mga kaliwat ni Benjamin ang mga Jebusihanon nga nagpuyo sa Jerusalem, busa hangtod karon kauban gihapon nila sila nga nagpuyo didto.

Gisakop sa Duha ka Tribo ni Jose ang Betel

²²⁻²³ Unya, misulong usab ang tribo ni Jose sa lungsod sa Betel (nga kaniadto gitawag ug Luz), ug gitabangan sila sa GINOO. Nagpadala sila ug mga espiya ngadto sa Betel,

²⁴ ug nakakita kining mga espiya ug usa ka tawo nga migawas gikan sa maong lungsod. Miingon sila kaniya, “Tudloi kami kon unsaon pagsulod sa lungsod ug dili ka namo unsaon.”

²⁵ Busa gitudloan niya sila, ug gipamatay nila ang tanang nagpuyo niadto nga lungsod gawas lang niadtong tawo ug ang tibuok niyang pamilya.

²⁶ Miadto kadtong tawhana sa yuta sa mga Hiti-hanon ug didto nagtukod siya ug usa ka lungsod nga gitawag niyag Luz. Mao pa gihapon ang ngalan niini hangtod karon.

Ang mga Katawhan nga Wala Maabog sa mga Israelinhon

²⁷ Wala maabog sa tribo ni Manases ang mga lumulupyo sa Bet Shan, Taanak, Dor, Ibleam, Megido, ug ang mga lungsod nga kasikbit niini, kay determinado kini nga mga Canaanhon nga dili gayod mobiya niadtong yutaa.

²⁸ Sa dihang nahimo nang gamhanan ang mga Israelinhon, gipugos nila ang mga Canaanhon sa pagtrabaho alang kanila, apan wala gayod nila sila maabog.

²⁹ Wala usab maabog sa tribo ni Efraim ang mga lumulupyo sa Gezer. Busa nagpabilin sa pagpuyo ang mga Canaanhon uban kanila.

³⁰ Wala usab maabog sa tribo ni Zabulon ang mga Canaanhon nga nagpuyo sa Kitron ug Nahalol. Busa nagpabilin sa pagpuyo ang mga Canaanhon uban kanila, apan gipugos nila sila sa pagtrabaho alang kanila.

³¹ Wala usab maabog sa tribo ni Aser ang mga lumulupyo sa Akko, Sidon, Alab, Aczib, Helba, Afek, ug Rehob.

³² Busa nagpabilin sa pagpuyo ang mga Canaanhon uban kanila.

³³ Wala usab maabog sa tribo ni Neftali ang mga lumulupyo sa Bet-Shemesh ug Bet Anat. Busa nagpabilin sa pagpuyo ang mga Canaanhon uban kanila, apan gipugos nila sila sa pagtrabaho alang kanila.

³⁴ Bahin sa tribo ni Dan, wala gitugot sa mga Amorihanon nga makapuyo sila didto sa kapatagan. Busa nagpabilin sila sa kabukiran.

³⁵ Wala gayod mopahawa ang mga Amorihanon sa Bukid sa Heres, Ayalon, ug Shaalbim. Apan sa dihang nagamhanan na ang kaliwat ni Jose, gipugos nila ang mga Amonihanon nga motrabaho alang kanila.

³⁶ Ang utlanan sa mga Amorihanon naggikan sa Tungasanan sa Akrabim ug patungas pa gikan sa Sela.

2

Ang Anghel sa GINOO Miadto sa Bokim

¹ Gikan sa Gilgal, miadto sa Bokim ang anghel sa GINOO ug miingon sa mga Israelinhon, “Gipagawas ko kamo gikan sa Ehipto, nganhi sa yuta nga akong gisaad nga ihatag sa inyong mga katigulangan ug miingon ako nga tumanon ko gayod ang akong kasabotan diha kaninyo.

² Ug alang kaninyo, dili kamo maghimo ug kasabotan sa mga tawo niining yutaa, kondili gubon hinuon ninyo ang ilang mga halaran. Apan gisupak ninyo ang akong sugo. Nganong gibuhat man ninyo kini?

³ “Busa dili ko sila abugon sa inyong yuta. Mahimo silang sama sa tunok sa inyong agianan ug ang ilang mga dios mahimong lit-ag alang kaninyo.”

⁴ Sa dihang nadungog sa mga Israelinhon ang gisulti sa anghel sa GINOO, nanghilak sila pag-ayo.

⁵ Busa gitawag nila kadtong lugara ug Bokim.* Ug naghalad sila didto sa GINOO.

Ang Pagkamatay ni Josue

⁶ Sa dihang gipalakaw na ni Josue ang mga Israelinhon, nangadto sila sa yuta nga ilang panulondon aron sa pagpanag-iya niini.

⁷ Nag-alagad sila sa GINOO samtang buhi pa si Josue. Ug bisan namatay na si Josue, nagpadayon gihapon sila sa pag-alagad sa GINOO samtang buhi pa ang mga tigdumala sa Israel nga nakakita sa tanang katingalahang buhat nga gihimo sa GINOO alang sa Israel.

⁸ Namatay si Josue, ang alagad sa GINOO nga anak ni Nun, sa edad nga 110 ka tuig.

* **2:5** *Bokim: ang buot ipasabot, ang nanghilak.*

⁹ Gilubong siya didto sa yuta nga gihatag kaniya sa Timnat Heres, sa kabungtoran sa Efraim, sa amihan nga bahin sa Bukid sa Gaash.

Misupak ang mga Israelinhon sa GINOO

¹⁰ Sa dihang nangamatay na ang mga tawo niadto nga henerasyon, ang nagsunod nga henerasyon wala na makaila sa GINOO ug walay nasayran sa gipanghimo sa GINOO alang sa Israel.

¹¹ Nagpakasala ang mga Israelinhon atubangan sa GINOO ug misimba sa mga imahen ni Baal.

¹² Gisalikway nila ang GINOO, nga Dios sa ilang mga katigulangan nga nagpagawas kanila gikan sa Ehipto. Gisunod nila ug gisimba ang nagkalain-laing mga dios sa mga tawo sa ilang palibot. Gipasuko nila ang GINOO,

¹³ kay gisalikway nila siya ug nagsimba sa imahen ni Baal ug kang Ashtarot.

¹⁴ Tungod sa kasuko sa GINOO sa Israel, gipasagdan niya sila nga sulongon sa mga tulisan aron kuhaon ang ilang mga kabtangan. Gipasagdan usab sila sa GINOO nga mapildi sa kaaway sa ilang palibot, ug wala nila napanalipdi ang ilang kaugalingon batok sa mga kaaway.

¹⁵ Kon makig-away sila, ginapapildi sila sa GINOO, sumala sa iyang gisulti kanila. Hilabihan gayod ang ilang pag-antos.

¹⁶ Unya, gihatagan sa GINOO ang Israel ug mga pangulo[†] nga maoy nagluwas kanila gikan sa mga tulisan nga misulong kanila.

[†] **2:16** pangulo: o maghuhukom. Sila ang pinakapangulo kay wala pay hari kaniadto.

¹⁷ Apan wala gihapon sila mituman sa ilang mga pangulo. Mitalikod hinuon sila sa GINOO ug misimba sa ubang mga dios. Dili sila sama sa ilang mga katigulangan tungod kay dali kaayo silang mitalikod sa mga sugo sa GINOO nga gituman sa ilang mga katigulangan kaniadto.

¹⁸ Gitabangan sa GINOO ang matag pangulo nga iyang gihatag kanila. Ug samtang buhi ang ilang pangulo, giluwes sila sa GINOO gikan sa ilang mga kaaway. Kay naluoy siya kanila tungod sa ilang mga pag-antos gikan sa mga naglutos ug nagsakit kanila.

¹⁹ Apan inigkamatay sa ilang pangulo, mobalik na usab sila sa ilang naandang binuhatan, ug mas daotan pa ang ilang ginabuhat kaysa ilang mga katigulangan. Nag-alagad ug nagsimba sila sa ubang mga dios ug wala gayod nila biyai ang ilang daotang mga buhat ug ang ilang pagkagahig ulo.

²⁰ Busa nasuko pag-ayo ang GINOO kanila. Mi-ingon ang GINOO, “Tungod kay gilapas niini nga nasod ang akong kasabotan nga gihatag ngadto sa ilang mga katigulangan, ug wala sila motuman kanako,

²¹ dili ko na ipaabog kanila ang nahibilin nga mga katawhan sa yuta nga wala masakop ni Josue sa wala pa siya namatay.

²² Gamiton ko kini nga mga katawhan aron sulayan ang mga Israelinhon kon tumanon ba nila ang akong mga sugo, sama sa gibuhat sa ilang mga katigulangan.”

²³ Mao kana kon nganong wala abuga dayon sa GINOO ang nabilin nga mga katawhan ug wala niya tugoti nga pildihon sila ni Josue.

3

Ang Nahibilin nga mga Katawhan sa Canaan

¹ Nagbilin ang GINOO ug mga katawhan sa Canaan aron sulayan ang mga Israelinhon nga wala makasinati sa mga gira sa Canaan.

² Gihimo kini sa GINOO aron tudloan bahin sa gira ang mga kaliwat sa mga Israelinhon nga wala pa makasinatig gira.

³ Mao kini ang mga katawhan nga gipangbilin sa GINOO: ang mga lumulupyo sa lima ka lungsod* sa mga Filistihanon, ang tanang mga Canaanhon, ang mga Sidonhon, ug ang mga Hibihanon nga nagpuyo sa mga bukid sa Lebanon, gikan sa Bukid sa Baal Hermon hangtod sa Lebo Hamat.

⁴ Gipangbilin sila aron sulayan ang mga Israelinhon kon tumanon ba nila ang mga sugo nga gihatag sa GINOO sa ilang mga katigulangan pinaagi kang Moises.

⁵ Busa ang mga Israelinhon nagpuyo uban sa mga Canaanhon, Hitihanon, Amorihanon, Perisi-hanon, Hibihanon, ug mga Jebusihanon.

⁶ Mitugot ang mga Israelinhon nga makigminyo ang ilang mga anak niini nga mga katawhan, ug misimba usab sila sa ilang mga dios.

Si Otniel

⁷ Nagpakasala ang mga Israelinhon atubangan sa GINOO kay gikalimtan nila ang GINOO nga ilang Dios ug misimba sa mga imahen ni Baal ug kang Ashera.

⁸ Tungod niini, nasuko pag-ayo ang GINOO kanila, busa gipasagdan niya sila nga mapildi

* **3:3** *lima ka lungsod*: sa Hebreo, *lima ka pangulo*.

ni Kushan Rishataim nga hari sa Aram Naharaim.† Nailalom sila sa iyang gahom sulod sa walo ka tuig.

⁹ Apan sa dihang nagpakitabang ang mga Israelinhon sa GINOO, nagpadala ang GINOO ug tawo nga moluwas kanila. Siya mao si Otniel, ang anak ni Kenaz nga manghod ni Caleb.

¹⁰ Gigamhan siya sa Espiritu sa GINOO, ug gipangulohan niya ang Israel. Nakig-away siya kang Kushan Rishataim nga hari sa Aram, ug gipadaog siya sa GINOO.

¹¹ Busa adunay kalinaw sa Israel sulod sa 40 ka tuig. Unya namatay si Otniel.

Si Ehud

¹² Nagpakasala pag-usab ang mga Israelinhon atubangan sa GINOO. Tungod niini, gipasakop sila sa GINOO kang Eglon nga hari sa Moab.

¹³ Sa tabang sa mga Amonihanon ug Amalekanhon, gisulong ug gipildi ni Eglon ang Israel ug gilog ang lungsod sa Jerico.‡

¹⁴ Nailalom sila sa gahom ni Eglon sulod sa 18 ka tuig.

¹⁵ Apan sa dihang nagpakitabang ang mga Israelinhon sa GINOO, nagpadala ang GINOO ug tawo nga moluwas kanila. Siya mao ang walhon nga si Ehud nga anak ni Gera, nga gikan sa tribo ni Benjamin. Gipaadto sa mga Israelinhon si Ehud kang Eglon nga hari sa Moab sa pagdala sa ilang buhis.

† **3:8** *Aram Naharaim*: usa ka dapit sa Mesopotamia. ‡ **3:13** *lungsod sa Jerico*: sa Hebreo, *lungsod sa mga palma*.

¹⁶ Sa wala pa siya molakaw, naghimo siya ug usa ka punyal nga duhay sulab nga mga tunga sa metro ang gitag-on niini. Gihikot niya kini sa iyang tuo nga paa, ilalom sa iyang bisti.

¹⁷ Sa didto na siya, gihatag niya ang buhis kang Haring Eglon nga usa ka tambok kaayo nga tawo.

¹⁸ Human niya mahatag ang buhis, gipalakaw ni Ehud ang mga tawo nga nagdala niini.

¹⁹ Miuban siya kanila, apan pag-abot nila sa kinulitang mga bato duol sa Gilgal, mibalik si Ehud sa hari ug miingon, “Mahal nga Hari, aduna akoy sekreto isugilon kanimo.”

Busa miingon ang hari sa iyang mga sulugoon, “Biyai una ninyo kami!” Ug mibiya ang tanan niyang mga sulugoon.

²⁰ Unya miduol si Ehud sa hari nga nag-inusarang naglingkod-lingkod didto sa iyang mabugnaw nga kuwarta sa ibabaw. Miingon si Ehud, “Adunay mensahe ako kanimo gikan sa Dios.” Pagtindog sa hari gikan sa iyang gilingkoran,

²¹ gihulbot ni Ehud sa iyang walang kamot ang punyal nga diha sa iyang tuong paa, ug gidunggab ang hari sa tiyan.

²² Milubong ang punyal hasta ang pulohan niini ug natabonan sa tambok. Wala na kini ibta ni Ehud.

²³ Unya migawas si Ehud ug gikandadohan niya ang mga pultahan.

²⁴ Sa dihang nakabiya na si Ehud, namalik ang mga sulugoon sa hari ug nakita nila nga gikandadohan ang mga pultahan sa kuwarta. Abi nilag nangasilyas lang ang hari.

²⁵ Busa naghulat-hulat sila sa gawas. Apan sa kadugayan wala na sila nahimutang kay wala gihapon ablihi sa hari ang mga pultahan. Busa gikuha nila ang yabi ug giablihan kini, ug nakita nila sa salog ang ilang hari nga patay na.

²⁶ Apan nakaikyas na si Ehud samtang naghulat-hulat ang mga sulugoon. Miagi siya sa kinulitang mga bato ug miadto sa Seira.

²⁷ Sa pag-abot niya didto sa kabungtoran sa Efraim, nagpatingog siya ug budyong aron sa pagtawag sa mga Israelinhon sa pagpakig-gira. Ug milugsong ang mga Israelinhon gikan sa maong dapit nga pinangulohan ni Ehud.

²⁸ Miingon siya kanila, “Sunod kamo kanako kay padag-on kamo sa GINOO batok sa inyong mga kaaway nga Moabihanon.” Busa misunod sila kaniya ug giilog nila ang dapit nga tabokanan sa mga Moabihanon sa Suba sa Jordan. Wala gayod silay gipatabok bisan usa ka tawo.

²⁹ Nianang adlaw nakapatay sila ug mga 10,000 ka kusgan ug maisog nga mga Moabihanon. Ug wala gayoy nakaikyas bisan usa.

³⁰ Nianang adlaw gisakop sa Israel ang Moab, ug nagpuyo sila didto nga malinawon sulod sa 80 ka tuig.

Si Shamgar

³¹ Ang misunod nga pangulo kang Ehud mao si Shamgar nga anak ni Anat. Giluwas niya ang Israel sa mga Filistihanon. Gipamatay niya ang 600 ka mga Filistihanon pinaagi sa sungkod nga gigamit sa pang-abog sa baka.

4

Si Debora ug si Barak

¹ Human namatay si Ehud, nagpakasala pag-usab ang mga Israelinhon atubangan sa GINOO.

² Busa gipasakop sila sa GINOO kang Jabin nga hari sa Hazor, nga usa ka hari sa mga Canaanhon. Ang komander sa kasundalohan ni Jabin mao si Sisera nga nagpuyo sa Haroshet Hagoyim.

³ Si Jabin adunay 900 ka mga karwahi nga puthaw. Gidaog-daog niya pag-ayo ang mga Israelinhon sulod sa 20 ka tuig. Busa nagpakitabang sa GINOO ang mga Israelinhon.

⁴ Niadtong panahona, ang pangulo sa Israel mao si Debora. Usa siya ka propeta ug asawa ni Lapidot.

⁵ Kon magpahusay ang mga Israelinhon sa ilang mga kaso kang Debora, moadto sila kaniya didto sa ilalom sa Palma ni Debora, sa tunga-tunga sa Rama ug sa Betel sa kabungtoran sa Efraim.

⁶ Usa niana ka adlaw, gipatawag ni Debora si Barak, ang anak ni Abinoam nga taga-Kedesh nga sakop sa tribo ni Neftali. Pag-abot ni Barak, mi-ingon si Debora kaniya, “Ang GINOO, nga Dios sa Israel nagsugo kanimo nga magtigom ug 10,000 ka mga lalaki gikan sa tribo ni Neftali ug ni Zabulon. Dad-a sila sa Bukid sa Tabor.

⁷ Danihon ko si Sisera, ang komander sa kasundalohan ni Jabin sa pag-adto sa Walog sa Kishon uban sa ilang mga karwahi ug mga sundalo, ug itugyan ko sila kanimo.”

⁸ Miingon si Barak kang Debora, “Moadto ako kon mouban ka, apan kon dili ka mouban, dili ako moadto.”

⁹ Mitubag si Debora, “Sige, mouban ako kanimo, apan ang kadungganang dili maimo tungod kay itugyan sa GINOO si Sisera sa usa ka babaye.” Busa miuban si Debora kang Barak ug miadto sila sa Kedes.

¹⁰ Gipaadto ni Barak sa Kedes ang mga sakop sa tribo ni Neftali ug ni Zabulon, ug 10,000 ka mga tawo ang nanguban kaniya. Miuban usab kaniya si Debora.

¹¹ Niadtong higayona, si Eber nga usa ka Kenihanon nagtukod sa iyang tolda duol sa kahoy nga tugas sa Zaananim duol sa Kedes. Mibulag siya sa iyang mga kaubang Kenihanon nga mga kaliwat ni Hobab nga bayaw* ni Moises.

¹² Adunay nakasugilon kang Sisera nga si Barak, nga anak ni Abinoam, mitungas sa Bukid sa Tabor.

¹³ Busa gitigom ni Sisera ang 900 niya ka karwahi nga puthaw ug ang tanan niyang mga sundalo. Ug gikan sa Haroshet Hagoyim miadto sila sa Walog sa Kishon.

¹⁴ Miingon si Debora kang Barak, “Lakaw na! Mao na kini ang adlaw nga itugyan sa GINOO kanimo si Sisera. Mag-una ang GINOO kanimo.” Busa milugsong si Barak gikan sa Bukid sa Tabor ug misunod kaniya ang 10,000 ka mga sundalo.

¹⁵ Sa dihang misulong na sila si† Barak, gipataranta sa GINOO si Sisera ug ang tanan niyang mga tigkarwahi ug mga sundalo. Miambak

* **4:11** bayaw: o uganang. † **4:15** sila si: sa literal, si.

si Sisera sa iyang karwahi ug misutoy ug dagan aron sa pag-ikyas.

¹⁶ Gigukod nila ni‡ Barak ang mga sundalo ni Sisera apil ang iyang mga tigkarwahi hangtod sa Haroshet Hagoyim ug gihurot ug pamatay. Wala gayoy bisan usa nga nahibilin.

¹⁷ Midagan si Sisera paingon sa tolda ni Jael nga asawa ni Eber, tungod kay managhigala si Jabin nga hari sa Hazor ug ang pamilya ni Eber nga Kenihanon.

¹⁸ Gisugat siya ni Jael ug giingnan, “Sir, dayon sa akong tolda ug ayaw kahadlok.” Busa misulod si Sisera ug gitabonan siya ni Jael ug bagang habol. §

¹⁹ Miingon si Sisera kang Jael, “Palihog hatagi akog tubig. Giuhaw kaayo ako.” Busa giablihan ni Jael ang usa ka panit nga sudlanan sa gatas ug gipainom si Sisera, ug pagkahuman gitabonan niyang balik si Sisera.

²⁰ Miingon si Sisera, “Tindog diha sa pultahan sa tolda ug kon adunay moabot ug mangutana kon aduna bay tawo nga mianhi dinhi ingna nga wala.”

²¹ Tungod sa labihang kakapoy, nakatulog si Sisera. Mikuha si Jael ug martilyo ug ugsok sa tolda ug mihinay-hinay pagduol kang Sisera. Unya gipataop niya ang ugsok sa dunggan-dunggan* ni Sisera hangtod nga midulot kini sa yuta, ug namatay si Sisera.

‡ 4:16 nila: sa literal, ni.

§ 4:18 gitabonan siya ni Jael ug bagang habol: o gitagoan siya ni Jael sa luyo sa kurtina.

* 4:21 dunggan-dunggan: o sintido.

²² Sa pag-abot ni Barak nga nangita kang Sisera, gisugat siya ni Jael ug giingnan, “Dali, ipakita ko kanimo ang imong gipangita.” Busa miuban si Barak kang Jael sa sulod, ug didto nakita niya si Sisera nga patay na, ug adunay ugsok nga nagtaop sa iyang dungan-dungan.

²³ Nianang adlaw, gipapildi sa Dios sa mga Israelinhon si Jabin nga hari sa Canaan.

²⁴ Nagpadayon ang ilang pagpakigbatok kang Jabin hangtod nga napatay gayod nila kini.

5

Ang Awit ni Debora ug ni Barak

¹ Sa adlaw sa ilang kadaogan, miawit si Debora ug si Barak nga anak ni Abinoam. Mao kini ang ilang giawit:

² “Ang mga pangulo sa Israel madasigong nangu sa pagpakig-gira
ug ang mga Israelinhon kinabubut-on nga misunod kanila.
Dayegon ang GINOO!

³ “Pamati kamong mga hari ug mga pangulo!
Mag-awit ako ug mga pagdayeg sa GINOO, nga Dios sa Israel!

⁴ “O GINOO, sa dihang mibiya ka sa Bukid sa Seir,
sa yuta sa Edom, milinog ug miulan ug kusog.

⁵ Natay-og ang mga bukid sa imong presensya, O GINOO. Ikaw ang Dios sa Israel
nga nagpadayag sa imong kaugalingon didto sa Bukid sa Sinai.

- ⁶ “Sa panahon ni Shamgar nga anak ni Anat,
ug sa panahon usab ni Jael,
wala nay miagi sa dagkong mga dalan.
Ang mga biyahedor didto na miagi sa mga
hilit-hilit nga mga agianan.
- ⁷ Gamay nalang ang nagpuyo sa mga lungsod sa
Israel,
hangtod nga miabot ka, Debora,
ikaw nga giila nga inahan sa Israel.
- ⁸ Sa dihang misimba sila ug bag-ong mga dios,
miabot ang gira sa tibuok Israel.
Apan sa 40,000 ka mga Israelinhon
walay bisan usa nga adunay taming o
bangkaw.
- ⁹ Nalipay ako sa mga pangulo sa Israel
ug sa katawhan nga malipayon nga mihatag
sa ilang kaugalingon.
Dayegon ang GINOO!
- ¹⁰ “Kamong mga nagsakay sa puti nga mga asno
ug naglingkod sa matahom nga mga lingko-
ranan niini,
ug kamong mga naglakaw sa dalan, paminaw
kamo!
- ¹¹ Paminawa ninyo ang mga sugilanon sa mga
tawo didto sa mga atabay.
Nagsugilon sila sa mga kadaogan*
sa Dios pinaagi sa iyang mga sundalo sa Is-
rael.
- Unya nangadto ang mga katawhan sa GINOO
sa mga pultahan sa lungsod ug miingon,

* **5:11** *mga kadaogan*: sa literal, *matarong nga mga binuhatan*.

12 ‘Tindog Debora, ug pag-awit!
Lakaw Barak, nga anak ni Abinoam,
ug bihaga ang imong bihagonon.’

13 “Ang mga nahibiling katawhan sa GINOO milug-
song kauban ko sa pagpakig-gira
batok sa halangdon ug maisog nga mga tawo.

14 Ang uban kanila gikan sa Efraim nga mao ang
yuta
nga gipanag-iyahan kaniadto sa mga
Amalekanhon,
ug ang uban pa gayod gikan sa tribo ni Benjamin.
Miuban usab sa pagpakig-gira ang mga pan-
gulo nga gikan sa Makir
ug sa tribo ni Zabulon.

15 Miuban usab ang mga pangulo sa tribo ni Isacar
kang Debora
ug kang Barak paingon sa walog.
Apan ang tribo ni Ruben wala nakahukom
kon unsay angay nilang buhaton.

16 Aron ba mamati sa pagpanawag sa mga magbal-
antay sa karnero?

Ang tribo ni Ruben wala nakahukom
kon unsay angay nilang buhaton.

17 Nagpabilin ang tribo ni Gad[†]
sa sidlakang bahin sa Jordan,
ug ang tribo ni Dan nagpabilin sa pagtrabaho
sa mga barko.

Ang tribo ni Aser nagpabilin sa kabaybayonan
duol sa dunggoanan sa mga barko.

18 Apan gitahan sa tribo ni Zabulon

[†] 5:17 *tribo ni Gad: sa Hebreo, Gilead.*

ug ni Neftali ang ilang kinabuhi sa pagpakig-gira.

19 “Miabot ang mga hari nga Canaanhon

ug nakig-gira

didto sa Taanak nga anaa sa daplin sa katubigan sa Megido,

apan wala silay nailog nga pilak.

20 Dili lang ang Israel ang nakig-gira kanila ni Sisera,

apil usab bisan ang kagamhanan sa langit nakig-gira uban kanila.

21 Ug gianod sila sa sulog sa karaang Walog sa Kishon.

Magpadayon ako sa pagpakig-gira uban ang kalig-on!

22 Unya nagdahunog ang tunob

sa gadagan nga mga kabayo.

23 Miingon ang anghel sa GINOO, ‘Panghimaraota ang Meroz!

Panghimaraota gayod ang tanang nagpuyo didto

kay wala sila motabang sa GINOO sa pagpakig-gira

batok sa maisog nga mga kaaway.’

24 “Labing bulahan si Jael

nga asawa ni Eber nga Kenihanon sa tanang mga babaye

nga nagpuyo sa mga tolda.

25 Sa dihang nangayo ug tubig si Sisera,

gatas nga gibutang sa mahalon nga sudlanan ang iyang gihatag.

26 Unya mikuha siya ug martilyo ug ugsok sa tolda
ug gipataop ang ugsok sa dungan-dungan
ni Sisera.

27 Ug namatay si Sisera sa tiilan ni Jael.

28 “Nagpanglantaw ang inahan ni Sisera gikan sa
renehasan nga bintana;
wala siya mahimutang, ug nagsigeg
pangutana
kon nganong dugayng miabot ang karwahi sa
iyang anak.

29 Mitubag ang iyang labing maalamong mga
kababayen-an,
ug mao usab kini ang iyang gibalik-balik pag-
sulti sa iyang kaugalingon,

30 ‘Nadugay lang tingali sila sa pagpanguha
ug pagbahin sa mga butang nga nailog nila sa
ilang mga kaaway nga

usa o duha ka babaye alang sa matag sundalo,
mahalon nga bisti alang kang Sisera,
ug binordahan usab
nga bisti alang kanako.’

31 “Busa GINOO, hinaut nga malaglag ang imong
mga kaaway.

Apan hinaut nga ang mga naghigugma kan-
imo mahisama sa adlaw
nga nagsidlak pag-ayo.”

Ug ang mga Israelinhon nagkinabuhi nga mali-
nawon sulod sa 40 ka tuig.

6

Si Gideon

¹ Nagpakasala na usab ang mga Israelinhon atubangan sa GINOO, busa gipasakop sila sa GINOO sa gahom sa mga Midianhon sulod sa pito ka tuig.

² Labihan kabangis ang mga Midianhon ngadto sa mga Israelinhon, busa napugos ang mga Israelinhon sa pagtago ngadto sa kabukiran, sa mga langub, ug sa mga kuta.

³ Inigpananom sa mga Israelinhon, sulongon sila sa mga Midianhon, Amalekanhon, ug sa uban pang katawhan sa sidlakan.

⁴ Nagkampo kining mga tawhana didto sa dapit sa mga Israelinhon ug ginadaot nila ang mga tanom sa mga Israelinhon hangtod sa Gaza. Wala gayod silay ginabilin nga pangabuhian sa mga Israelinhon: karnero man, baka, o asno.

⁵ Moabot sila dala ang ilang mga tolda ug kahayopan. Dili gayod maihap ang ilang gidaghanon, apil na ang ilang mga kamelyo. Mura silag bagang panon sa mga dulon nga naghatag ug kadaot sa yuta.

⁶ Naglisod gayod pag-ayo ang mga Israelinhon tungod sa mga Midianhon, busa nagpakitabang sila sa GINOO.

⁷ Sa dihang nagpakitabang sila sa GINOO,

⁸ gipadad-an sila sa GINOO ug usa ka propeta nga miingon kanila, “Mao kini ang giingon sa GINOO, nga Dios sa Israel: ‘Gipagawas ko kamo gikan sa Ehipto diin kamo giulipon.

⁹ Giluwas ko kamo gikan sa mga Ehiptohanon ug sa tanan nga midaog-daog kaninyo. Gipadaog ko kamo batok sa inyong mga kaaway ug gihatag ko kaninyo ang ilang mga yuta.

¹⁰ Miingon ako kaninyo nga ako mao ang Gi-

NOO nga inyong Dios, ug kinahanglan nga dili kamo mosimba sa mga dios sa mga Amorihanon kansang yuta inyo karong gipuy-an. Apan wala kamo namati kanako.’”

¹¹ Unya, miabot ang anghel sa GINOO didto sa Ofra. Milingkod siya ilalom sa punoan sa kahoyng terebinto nga iya ni Joas nga kaliwat ni Abiezer. Niadtong higayona, si Gideon nga anak ni Joas naggiok ug trigo didto sa pug-anan sa ubas aron dili makita sa mga Midianhon ang trigo.

¹² Nagpakita kang Gideon ang anghel sa GINOO ug miingon, “Maisog ug kusgan nga tawo, ang GINOO nag-uban kanimo.”

¹³ Mitubag si Gideon, “Apan Sir,* kon ang GINOO kauban pa namo, nganong ingon man niini ang among kahimtang? Nganong wala man siya maghimo ug mga milagro sama sa iyang gihimo kaniadto sa dihang gipagawas niya gikan sa Ehipto ang among mga katigulangan, sumala sa gisugilon nila kanamo? Gipasagdan na kami sa GINOO ug gitugyan sa mga Midianhon.”

¹⁴ Miingon ang GINOO kaniya, “Lakaw ug gamita ang imong kusog sa pagluwas sa Israel gikan sa mga Midianhon. Ako mismo ang nagpadala kanimo.”

¹⁵ Mitubag si Gideon, “Apan GINOO, unsaon ko man pagluwas ang Israel? Kay ang among pamilya mao man ang pinakahuyang sa tribo ni Manases ug ako pa gayod ang pinakaubos sa among pamilya.”

* **6:13** Sa Hebreo nga teksto, nagsugod ang tubag ni Gideon nga adunay *Adonai*, nga pwede hubaron nga *Sir* o *Ginoo*. Mao usab sa bersikulo 15.

¹⁶ Miingon ang GINOO, “Mag-uban ako kanimo ug pildihon mo ang mga Midianhon nga daw sa nagpatay ka lang ug usa ka tawo.”

¹⁷ Mitubag si Gideon, “Kon nalipay ka kanako, hatagi akog timailhan nga ikaw gayod tinuod ang nagsugo kanako.

¹⁸ Ayaw una pagbiya kay maghalad ako kanimo.”

Mitubag ang GINOO, “Hulaton ka nako.”

¹⁹ Milakaw si Gideon ug nagluto ug usa ka nating kanding, ug naghimo siyag pan nga walay patubo ginamit ang tunga sa sako nga harina. Pagkahuman, gibutang niya sa basket ang karne ug gibutang ang sabaw niini sa kaldero, ug gidala ang mga pagkaon ngadto sa anghel sa GINOO didto sa ilalom sa punoan sa kahoyng terebinto.

²⁰ Miingon kaniya ang anghel sa Dios, “Itung-tong ang karne ug pan niining bato, ug ibubo niini ang sabaw.” Gituman kini ni Gideon.

²¹ Unya gitandog sa anghel sa GINOO ang pagkaon pinaagi sa tumoy sa sungkod nga iyang gigunitan. Kalit lang adunay misiga nga kalayo gikan sa bato ug gilamoy ang karne ug pan, ug unya nawala ang anghel.

²² Sa dihang nakaamgo si Gideon nga ang iyang nakita anghel sa GINOO, miingon siya, “O GINOONG Dios, nakita ko ang imong anghel ug nagkaatubang gayod kami.”

²³ Miingon ang GINOO kaniya, “Ayaw kahadlok. Dili ka mamatay.”

²⁴ Nagtukod si Gideon didto ug halaran alang sa GINOO ug gitawag niya kini nga, “Ang GINOO Naghatag ug Kalinaw.” Ug hangtod karon atua

pa gihapon ang halaran sa Ofra, sa dapit sa mga kaliwat ni Abiezer.

²⁵ Nianang pagkagabii miingon ang GINOO kang Gideon, “Kuhaa ang ikaduhang pinakamaayo nga torong baka sa imong amahan, kadtong pito na ka tuig. Unya gub-a ang halaran ni Baal nga gipatukod sa imong amahan. Putla usab ang poste sa diosa nga si Ashera sa tapad niini.

²⁶ Pagkahuman, pagtukod ug halaran alang sa GINOO nga imong Dios, sa ibabaw niining bungtod. Unya ihalad kadtong torong baka isip halad nga sinunog. Gamitang sugnod ang mga pinutol mo nga poste sa diosa nga si Ashera.”

²⁷ Unya giuban ni Gideon ang napulo sa iyang mga sulugoon ug gihimo ang gisugo sa GINOO kaniya. Apan gihimo niya kini sa gabii tungod kay nahadlok siya sa iyang pamilya ug sa mga tawo sa lungsod.

²⁸ Pagkabuntag, maoy nakita sa mga tawo nga guba na ang halaran ni Baal, ug putol na ang poste sa diosa nga si Ashera. Nakita usab nila ang baka nga gihalad didto sa bag-ong hinimo nga halaran.

²⁹ Nagpangutan-anay sila kon kinsa ang naghimo niadto. Gisusi nila kini pag-ayo ug nahibaloan nila nga si Gideon nga anak ni Joas ang naghimo niini.

³⁰ Busa giingnan nila si Joas, “Pagawasa ang imong anak kay patyon namo siya, tungod kay giguba niya ang halaran ni Baal ug giputol ang poste sa diosa nga si Ashera tapad niini.”

³¹ Mitubag si Joas sa masuk-anong mga tawo nga miatubang kaniya, “Makig-away ba kamo alang kang Baal? Molaban ba gayod kamo kaniya?

Si bisan kinsa nga molaban kang Baal patyon karong buntaga. Kon si Baal tinuod gayod nga Dios, papanalipda siya sa iyang kaugalingon, tungod kay ang iyang halaran man ang giguba.”

³² Sukad niadto, gitawag na si Gideon ug “Jerubaal,” nga ang buot ipasabot, “Papanalipda si Baal sa iyang kaugalingon” tungod kay ang iyang halaran man ang giguba.

³³ Unya nagtigom ang mga Midianhon, Amalekanhon, ug uban pang mga katawhan sa sidlakan. Mitabok sila sa Jordan ug nagkampo sa Walog sa Jezreel.

³⁴ Gigamhan si Gideon sa Espiritu sa GINOO ug gipatingog niya ang budyong sa pagtawag sa mga kaliwat ni Abiezer aron sa pagsunod kaniya.

³⁵ Unya nagpadala siya ug mensahero sa tibuok tribo nila ni Manases, Aser, Zabulon, ug Neftali sa pagsulti kanila nga mouban sa pagpakig-gira. Ug miuban sila kang Gideon.

³⁶ Miingon si Gideon sa Dios, “Miingon ka nga gamiton mo ako sa pagluwas sa Israel.

³⁷ Ania, magbutang akog balhibo sa karnero sa among giokanan ug trigo. Kon mabasa kini sa yamog, apan mala ang yuta sa palibot niini, mahibaloan ko nga ako gayod ang gamiton mo sa pagluwas sa Israel sumala sa imong gisulti.”

³⁸ Ug mao gayod ang nahitabo. Pagkasunod nga adlaw, sayo pa kaayo nga mibangon si Gideon. Gikuha niya ang balhibo sa karnero ug gipug-an, ug nakakuha siyag usa ka yahong nga tubig gikan niini.

³⁹ Miingon si Gideon sa Dios, “Palihog ayawg kasuko kanako niining ulahi kong hangyo. Niin-

ing higayona, ihangyo ko nga kining balhibo sa karnero na usab ang mala, apan basa sa yamog ang yuta sa palibot niini.”

⁴⁰ Pagkagabii, gihimo kadto sa Dios. Mala ang balhibo sa karnero, apan basa sa yamog ang yuta sa palibot niini.

7

Gipildi ni Gideon ang mga Midianhon

¹ Pagkabuntag, sayo kaayong milakaw si Jerubaal (o Gideon) uban sa tanan niyang mga tawo. Nagkampo sila sa adunay tuboran sa Harod samtang ang mga Midianhon didto nagkampo sa amihan nga bahin sa ilang gikampohan, sa walog nga duol sa Bungtod sa More.

² Miingon ang GINOO kang Gideon, “Daghan ra kaayo ang imong mga kauban. Basin ug manghambog sila nga napildi nila ang mga Midianhon sa ilang kaugalingong katakos ug dili tungod kanako.

³ Busa ingna sila nga kon kinsa ang nahadlok, mobiya na lang niining Bukid sa Gilead ug mopauli.” Sa dihang giingon kini ni Gideon, mipauli ang 22,000, ug nahibilin ang 10,000.

⁴ Miingon na usab ang GINOO kang Gideon, “Daghan pa gihapon ang nahibilin. Dad-a sila sa suba kay didto pilion ko ang mouban kanimo. Kon moingon ako kanimo nga paubanon mo kining tawhana, paubana siya. Apan kon moingon ako nga dili, ayaw paubana.”

⁵ Busa gidala sila ni Gideon sa suba. Ug didto miingon ang GINOO, “Laina ang tanang moinom

sa tubig pinaagi sa ilang kamot sama sa iro nga naglala gikan sa mga moinom nga nagluhod.”

⁶ Dihay 300 ka mga tawo nga miinom pinaagi sa ilang kamot, ug ang uban miinom nga nagluhod.

⁷ Miingon ang GINOO kang Gideon, “Pinaagi niining 300 ka mga tawo luwason ko kamo ug padag-on batok sa mga Midianhon. Papaulia na lang sa ilang tagsa-tagsa ka dapit ang uban.”

⁸ Busa gipapauli sila ni Gideon, ug gipanguha sa 300 nga nahibilin ang mga bawon ug mga budyong sa mga namauli.

Ang kampo sa mga Midianhon anaa sa walog, sa ubos nila ni Gideon.

⁹ Nianang pagkagabii miingon ang GINOO kang Gideon, “Pangandam! Sulonga ninyo ang kampo sa mga Midianhon kay padag-on ko kamo.

¹⁰ Apan kon nahadlok ka nga mosulong karon, dad-a ang imong sulugoon nga si Pura ug lugsong kamo ngadto sa kampo.

¹¹ Paminawa ninyo kon unsay ilang gipanag-istoryahan kay sigurado gayod nga makaangkon ka sa kaisog nga mosulong tungod sa imong madunggan.” Busa miadto si Gideon ug si Pura sa may utlanan sa kampo sa mga Midianhon, nga adunay mga sundalo nga tigbalantay.

¹² Ang mga Midianhon, mga Amalekanhon, ug ang uban pang mga katawhan sa sidlakan nagtigom sa walog nga daw mga dulon. Ug ang gidaghanon sa ilang mga kamelyo sama kadaghan sa balas sa baybayon.

¹³ Sa dihang didto na sila si Gideon, aduna silay nadunggan nga duha ka tawo nga nag-istoryahanay. Miingon ang usa, “Nagdamgo ako

nga adunay pan nga barley nga miligid paingon sa atong kampo ug naigo niini ang usa ka tolda. Unya natuwad ang tolda ug nahapla.”

¹⁴ Mitubag ang usa, “Na! Wala nay laing gipasabot niadto kondili ang espada ni Gideon nga Israelinhon, nga anak ni Joas. Padag-on siya sa Dios batok sa mga Midianhon ug kanatong tanan.”

¹⁵ Sa dihang nadungog ni Gideon ang mahitungod sa damgo ug ang kahulogan niini, miyukbo siya sa pagdayeg sa GINOO. Unya mibalik siya sa kampo sa mga Israelinhon ug giingnan niya ang iyang mga kauban, “Tana! Kay gitugyan na sa GINOO kanato ang mga Midianhon.”

¹⁶ Gibahin niya sa tulo ka grupo ang iyang 300 ka mga tawo, ug ang matag-usa gihatagan niyang budyong ug tibod nga adunay sulod nga suga.

¹⁷ Miingon siya kanila, “Moadto ako sa may utlanan sa ilang kampo. Tan-awa ninyo kon unsay akong buhaton ug sunda ninyo kini.

¹⁸ Kon patingogon ko ug sa akong mga kauban ang among mga budyong, patingoga usab ninyo nga anaa sa palibot sa kampo ang inyong mga budyong, ug singgit kamo nga nag-ingon, ‘Alang sa GINOO ug kang Gideon!’ ”

¹⁹ Tungang gabii na sa dihang nakaabot si Gideon ug ang iyang kaubang 100 ka mga tawo sa utlanan sa kampo sa mga Midianhon. Dili pa lang dugay nga gipulihan ang tigbalantay didto. Unya gipatingog nila ang mga budyong ug gibuak ang mga tibod nga ilang gigunitan.

²⁰ Mao usab kini ang gihimo sa duha ka grupo. Gikuptan nila sa ilang walang kamot ang suga ug sa ilang tuong kamot ang budyong, ug naninggit

sila, “Makig-away kita alang sa GINOO ug kang Gideon!”

²¹ Mipahimutang ang matag-usa sa iyang dapit libot sa kampo, ug ang ilang mga kaaway nag-iyahay ug panagan nga nagsiyagit.

²² Ug sa dihang gipatingog sa 300 ka mga Israelinhon ang ilang mga budyong, gipaunay sa GINOO ug away ang mga tawo sulod sa kampo. Nag-iyahay sila ug pangikyas ngadto sa Bet Shita paingon sa Zerera hangtod sa utlanan sa Abel Mehola, duol sa Tabat.

²³ Gipatawag ni Gideon ang mga Israelinhon nga gikan sa tribo nila ni Neftali, Aser, ug ang tibuok tribo ni Manases, ug gipagukod kanila ang mga Midianhon.

²⁴ Nagsugo usab si Gideon ug mga mensahero ngadto sa mga lumulupyo sa kabungtoran sa Efraim aron sa pag-ingon nga bantayan nila ang Suba sa Jordan hangtod sa sapa sa Bet Bara aron dili makatabok ang mga Midianhon.

Gisunod kini sa tanang kalalakin-an sa Efraim ug gibantayan nila kadtong mga dapita.

²⁵ Nabihag nila ang duha ka pangulo sa Midianhon nga si Oreb ug si Zeeb. Gipatay nila si Oreb didto sa bato nga gitawag ug bato ni Oreb, ug si Zeeb gipatay nila didto sa pug-anan sa ubas nga gitawag ug Pug-anan sa Ubas ni Zeeb. Nagpadayon sila sa paggukod sa mga Midianhon. Pagkahuman, gidala nila ang ulo ni Oreb ug ni Zeeb ngadto kang Gideon nga didto na sa may Suba sa Jordan.

8

Napildi ang mga Midianhon

¹ Unya, miingon ang mga sakop sa tribo ni Efraim kang Gideon, “Nganong gihimo mo kini kanamo? Nganong wala mo kami gipauban sa dihang nakig-gira kamo sa mga Midianhon?” Nagreklamo gayod sila kang Gideon.

² Apan miingon si Gideon kanila, “Unsa ra man ang akong nahimo kon itandi sa inyong nahimo? Ang gamay nga nahimo sa inyong tribo mas labaw pa kon itandi sa tanang nahimo sa banay ni Abiezer.

³ Gitugyan sa Dios kaninyo ang mga pangulo sa mga Midianhon nga si Oreb ug si Zeeb. Unsa may akong nahimo nga mahimong ikatandi sa inyong nahimo?” Sa dihang gisulti kini ni Gideon, nahupay ang ilang kasuko.

⁴ Unya mitabok si Gideon ug ang iyang 300 ka mga tawo sa Suba sa Jordan. Gipangkapoy na sila pag-ayo apan nagpadayon pa gihapon sila sa paggukod sa ilang mga kaaway.

⁵ Sa dihang miabot sila sa Sucot, mihangyo si Gideon sa mga taga-didto, “Palihog hatagi ninyog pagkaon ang akong mga sakop. Luya na sila sa kakapoy ug kagutom, ug kinahanglan pa namong gukdon ang duha ka hari sa mga Midianhon nga sila si Zeba ug Zalmuna.”

⁶ Apan mitubag ang mga opisyal sa Sucot, “Dakpa una ninyo si Zeba ug si Zalmuna ayha namo kamo hatagan ug pagkaon.”

⁷ Miingon si Gideon, “Kon mao kana, kon itugyan na sa GINOO kanako si Zeba ug si Zalmuna, latoson ko gayod kamog tunokon nga mga sanga sa kahoy.”

⁸ Gikan didto mitungas sila si Gideon sa Penuel* ug mihangyo na usab siyag pagkaon sa mga taga-didto, apan ang tubag nila sama gihapon sa tubag sa mga taga-Sucot.

⁹ Miingon si Gideon kanila, “Mobalik ako nga madaogon, ug sa akong pagbalik, lumpagon ko kining inyong tore.”

¹⁰ Si Zeba ug si Zalmuna didto na sa Karkor uban sa ilang kasundalohan. Ang nahibilin sa mga sundalo nga gikan sa sidlakan 15,000 na lang. Mga 120,000 na ka mga sundalo ang nangamatay.

¹¹ Mitungas sila si Gideon agi sa dapit sa mga tawo nga nagpuyo sa tolda, sa sidlakang bahin sa Noba ug Jogbeha, ug gipakalitan nilag sulong ang ilang mga kaaway.

¹² Miikyas si Zeba ug si Zalmuna, apan gigukod sila ni Gideon ug gipangdakop, busa nangataranta ang ilang mga sundalo.

¹³ Sa dihang namauli na sila si Gideon gikan sa gira, didto sila nangagi sa Tungasanan sa Heres.

¹⁴ Nakadakop sila ug usa ka batan-ong lalaki nga taga-Sucot. Gisukit-sukit nila siya ug gilista niya ang mga ngalan sa 77 ka mga opisyal ug tigdumala sa Sucot.

¹⁵ Pagkahuman, miadto si Gideon sa mga taga-Sucot ug miingon, “Nahinumdom pa ba kamo sa dihang mihangyo ako kaninyo ug pagkaon alang sa naluyahan kong mga kauban? Gibiay-biay ninyo ako ug giingnan, ‘Dakpa una ninyo si Zeba ug Zalmuna ayha namo kamo hatagan ug pagkaon.’ Karon, tan-awa, ania na si Zeba ug si Zalmuna!”

* **8:8** *Penuel: o Peniel.*

¹⁶ Unya gidala ni Gideon ang mga tigdumala sa Sucot ug gilatos ug tunokon nga mga sanga sa kahoy aron tudloan ug leksyon.

¹⁷ Pagkahuman gilumpag niya ang tore sa Penuel ug gipamatay ang mga kalalakin-an didto.

¹⁸ Unya miingon si Gideon kang Zeba ug kang Zalmuna, “Unsay hitsura sa mga lalaki nga inyong gipamatay sa Tabor?”

Mitubag sila, “Sama kanimo, murag mga anak ug hari.”

¹⁹ Miingon si Gideon, “Mga igsoon ko sila; mga anak mismo sa akong inahan. Ipanumpa ko sa buhi nga GINOO nga kon wala pa ninyo sila patya, dili ko unta usab kamo patyon.”

²⁰ Unya miingon siya sa iyang kamagulangang anak nga si Jeter, “Patya sila!” Apan tungod kay bata pa si Jeter, nahadlok kini ug wala moibot sa iyang espada.

²¹ Miingon si Zeba ug si Zalmuna kang Gideon, “Nganong dili ikaw ang mopatay kanamo? Buluhaton kini sa usa ka hamtong.” Busa gipatay sila ni Gideon ug gipangkuha niya ang mga dekorasyon sa liog sa ilang mga kamelyo.

Naghimo si Gideon ug Efod

²² Unya miingon ang mga Israelinhon kang Gideon, “Tungod kay ikaw man ang nakaluwas kanamo gikan sa mga Midianhon, ikaw na lang ang mangulo kanamo, ikaw, unya ang imong anak, ug unya ang imong apo.”

²³ Mitubag si Gideon, “Dili ako o ang akong anak ang mangulo kaninyo kondili ang GINOO.

²⁴ Apan mohangyo ako kaninyo nga ang matag-usa mohatag kanako ug usa ka ariyos gikan sa nakuha ninyo sa mga Midianhon.” (Adunay mga bulawan nga ariyos ang mga Midianhon kay mao kana ang ilang nabatasan ingon nga mga Ishmaelinhon.)

²⁵ Mitubag sila, “Ikalipay namo kining ihatag kanimo.” Nagbukhad sila ug panapton ug gipangbutang nila didto ang nakuha nilang mga ariyos.

²⁶ Mga 20 ka kilo ang gibug-aton sa natigom nga mga ariyos nga bulawan, walay labot ang mga dekorasyon, kuwintas, ug mga bisti nga kolor ube sa mga hari sa Midian, ug ang mga dekorasyon sa liog sa ilang mga kamelyo.

²⁷ Gikan niini naghimo si Gideon ug usa ka efod[†] ug gibutang niya kini didto sa iyang lungsod sa Ofra. Apan gisimba kini sa mga Israelinhon ug nahimo kining hinungdan nga mitalikod sila pag-usab sa Dios. Nahimo usab kining usa ka laang alang kang Gideon ug sa iyang pamilya.

Ang Pagkamatay ni Gideon

²⁸ Gipildi sa mga Israelinhon ang mga Midianhon ug nawad-an sa katakos nga makig-gira kanila pag-usab. Nakaangkon ug kalinaw ang Israel sulod sa 40 ka tuig sa panahon ni Gideon.

²⁹ Mipauli si Gideon sa iyang kaugalingong balay ug padayon nga nagpuyo didto.

³⁰ Adunay 70 siya ka mga anak tungod kay daghan siyag mga asawa.

[†] **8:27** Sapot nga hinimo gikan sa bulawan.

³¹ Adunay asawa pa gayod siya nga nagpuyo sa Sekem ug aduna silay anak nga lalaki nga ginganlan niyag Abimelec.

³² Tigulang na si Gideon sa dihang namatay siya. Gilubong siya sa lubnganan sa iyang amahan nga si Joas didto sa Ofra, sa dapit sa mga kaliwat ni Abiezer.

³³ Human mamatay si Gideon, mitalikod sa Dios ang mga Israelinhon ug misimba pag-usab sa mga imahen ni Baal, ug gihimo nila si Baal Berit nga ilang dios.

³⁴ Gikalimtan na nila ang GINOO nga ilang Dios nga mao ang nagluwas kanila gikan sa ilang mga kaaway sa palibot.

³⁵ Wala gayod sila magpakita ug kaayo ngadto sa pamilya ni Jerubaal (o Gideon) isip balos sa tanang kaayo nga iyang gihimo alang sa Israel.

9

Si Abimelec

¹ Usa ka adlaw, miadto si Abimelec nga anak ni Gideon* sa mga paryente sa iyang inahan sa Sekem. Miingon siya kanila,

² “Pangutan-a ninyo ang tanang taga-Sekem kon unsay gusto nila: pangulohan sila sa 70 ka mga anak ni Gideon o sa usa lang ka tawo? Hinumdomi ninyo nga ako inyong kadugo.”

³ Busa nakigsulti ang mga paryente ni Abimelec sa mga taga-Sekem. Misugot sila nga si Abimelec ang mangulo kanila, tungod kay paryente nila siya.

* **9:1** *Gideon*: sa Hebreo, *Jerubaal*. Mao usab kini sa bersikulo 2, 5, 24, 28, 57.

⁴ Gihatagan nila si Abimelec ug 70 kabuok nga pilak gikan sa templo ni Baal Berit, ug gigamit niya kini sa pagsuhol ug mga bugoy nga mosunod kaniya.

⁵ Miadto si Abimelec sa balay sa iyang amahan sa Ofra, ug gipamatay niya ang iyang 70[†] ka mga igsoon sa amahan nga si Gideon ibabaw sa usa ka bato. Apan si Jotam nga mao ang kamanghoran wala mapatay kay mitago siya.

⁶ Miadto ang mga taga-Sekem ug taga-Bet Millo sa kahoy nga tugas sa Sekem ug didto gihimo nilang hari si Abimelec.

⁷ Sa dihang nabalitaan kini ni Jotam, mitungas siya ibabaw sa Bukid sa Gerizim ug misinggit kanila, “Mga taga-Sekem, pamatia ninyo kining isugilon ko kaninyo aron pamation kamo sa Dios.

⁸ Usa niana ka higayon, ang mga kahoy nangita ug mohari kanila. Miingon sila sa kahoyng olibo, ‘Ikaw ang maghari kanamo.’

⁹ “Mitubag ang olibo, ‘Mas pilion ko pa ba ang paghari kaninyo kaysa paghatag ug lana nga gamiton sa pagpasidungog sa mga dios ug sa mga tawo? Dili gayod!’

¹⁰ “Busa miingon sila sa kahoy nga igos, ‘Ikaw na lang ang maghari kanamo.’

¹¹ “Apan mitubag ang kahoy nga igos, ‘Mas pilion ko pa ba ang paghari kaninyo kaysa paghatag ug lamian ug tam-is nga bunga? Dili gayod!’

¹² “Busa miingon sila sa ubas, ‘Ikaw na lang ang maghari kanamo.’

[†] 9:5 70: ang buot ipasabot, mga banà-banà 70.

13 “Mitubag ang ubas, ‘Mas pilion ko pa ba ang paghari kaninyo kaysa paghatag ug bino nga makapalipay sa mga dios ug sa mga tawo? Dili gayod!’

14 “Busa miingon na lang silang tanan sa kahoyng tunokon, ‘Ikaw na lang ang maghari kanamo.’

15 “Mitubag ang kahoyng tunokon, ‘Kon gusto gayod ninyo nga ako ang maghari kaninyo, pasilong kamo sa akong landong. Kon magdumili kamo, magpagawas ako ug kalayo nga mosunog sa mga kahoyng sedro sa Lebanon.’ ”

16 Mipadayon si Jotam sa pag-ingon, “Matarong ba ug husto ang inyong paghimo kang Abimelec nga hari? Maayo ba ang inyong gihimo ngadto sa akong amahan ug sa iyang pamilya? Gibalosan ba ninyo sa kaayo ang maayo niyang gihimo alang kaninyo?

17 Hinumdomi ninyo nga nakig-gira ang akong amahan aron luwason kamo gikan sa mga Midianhon. Gisakripisyo niya ang iyang kinabuhi alang kaninyo.

18 Apan karon nakigbatok kamo sa pamilya sa akong amahan. Gipatay ninyo ang 70 niya ka mga anak ibabaw sa usa lang ka bato. Ug gihimo ninyong hari si Abimelec nga anak lang sa akong amahan sa iyang sulugoong babaye, tungod kay paryente ninyo siya.

19 Kon alang kaninyo matarong ug husto ang inyong gihimo ngadto sa akong amahan ug sa iyang panimalay karong adlaw, hinaut nga malipay kamo kang Abimelec ug siya malipay usab kaninyo.

20 Apan, kon dili hinaut nga mogawas ang kalayo gikan kang Abimelec ug lamyon ang mga taga-Sekem ug Bet Millo, ug mogawas ang kalayo gikan sa Sekem ug Bet Millo ug lamyon si Abimelec.[‡]

21 Pagkahuman miikyas si Jotam ngadto sa Beer ug didto nagpuyo tungod kay nahadlok siya sa iyang igsoon nga si Abimelec.

22 Human sa tulo ka tuig nga pagdumala ni Abimelec sa mga Israelinhon,

23 gipaaway sa Dios si Abimelec ug ang katawhan sa Sekem. Mirebelde ang taga-Sekem kang Abimelec.

24 Nahitabo kini aron mapanimaslan si Abimelec ug ang mga taga-Sekem nga mitabang kaniya sa pagpatay sa 70 ka mga anak ni Gideon nga iyang mga igsoon.

25 Nagbutang ang mga taga-Sekem ug mga tawo sa kabukiran aron atangan si Abimelec. Ug gipang-tulis nila ang tanang miagi didto. Nabalitaan kini ni Abimelec.

26 Unya si Gaal nga anak ni Ebed mibalhin sa Sekem uban sa iyang mga igsoon. Misalig kaniya ang mga taga-Sekem.

27 Nangadto sila sa uma, nanguhag ubas, ug naghimog bino. Unya nagpista sila didto sa templo sa ilang dios. Ug samtang nangaon sila ug nag-inom didto, gitamay nila si Abimelec.

28 Miingon si Gaal, “Unsa ba kitang mga taga-Sekem? Nganong magpailalom man kita kang Abimelec? Kinsa ba siya? Dili ba anak man lang

[‡] 9:20 Ang buot ipasabot, *hinaut nga laglagon ni Abimelec kamong mga taga-Sekem ug Bet Millo, ug kamo usab molaglag kaniya.*

siya ni Gideon, ug siya ug ang iyang opisyal nga si Zebul nag-alagad man sa katawhan ni Hamor nga amahan ni Sekem? Nganong magpailalom man kita kaniya?

²⁹ Kon ako pay inyong pangulo, wagtangan ko si Abimelec. Ingon ko siya nga dugangan ang iyang mga sundalo ug makig-away kanato.”

³⁰ Nasuko si Zebul nga pangulo sa lungsod sa dihang nabalitaan niya ang giingon ni Gaal.

³¹ Busa nagsugo siya ug mga mensahero sa sekreto sa pag-adto kang Abimelec. Mao kini ang iyang gipaingon, “Si Gaal ug ang iyang mga igsoon ania dinhi sa Sekem, ug gidani nila ang mga katawhan nga morebelde kanimo.

³² Busa karong gabii, kuyoga ang imong mga tawo ug panago una kamo sa kaumahan sa gawas sa lungsod.

³³ Ugma, sa pagsidlak sa adlaw, kaliti ninyo ug sulong ang lungsod. Kon mosukol si Gaal ug ang iyang mga tawo, himoa ang gusto mong himuon kanila.”

³⁴ Busa pagkagabii, milakaw si Abimelec ug ang iyang mga tawo. Gibahin nila sa upat ang ilang grupo ug nag-atang sila sa gawas sa Sekem.

³⁵ Sa dihang nakita nila nga migawas si Gaal ug mitindog sa may pultahan sa lungsod, migawas sila gikan sa ilang gitagoan.

³⁶ Sa dihang nakita sila ni Gaal, miingon siya kang Zebul, “Tan-awa ra gud, adunay mga tawo nga nanglugsong gikan sa ibabaw sa mga bukid.”

Mitubag si Zebul, “Mga anino kana sa mga bukid. Abi lang nimo ug mga tawo.”

³⁷ Miingon pag-usab si Gaal, “Tan-awa ra gud! Adunay mga tawo nga nanglugsong gikan sa tali-wala sa duha ka bukid, ug adunay usa ka grupo nga naggikan sa kahoy nga tugas sa mga man-alagna!”

³⁸ Mitubag si Zebul kaniya, “Asa na man ang imong gipanghambog? Dili ba miingon ka man, ‘Ngano, kinsa ba si Abimelec nga magpailalom man kita kaniya?’ Karon ania na ang gitamay mo! Lakaw na, ug pakig-gira kanila!”

³⁹ Busa gipangulohan ni Gaal ang mga taga-Sekem ug nakig-gira sila kang Abimelec.

⁴⁰ Unya gigukod ni Abimelec si Gaal, apan miikyas siya. Nagkatag ang mga samaran hangtod sa may pultahan sa lungsod.

⁴¹ Pagkahuman niadto, mipuyo si Abimelec sa Aruma. Wala gitugot ni Zebul nga mobalik si Gaal ug ang iyang mga igsoon sa Sekem.

⁴² Pagkabuntag, nabalitaan ni Abimelec nga miadto sa kaumahan ang mga taga-Sekem.

⁴³ Busa gibahin niya sa tulo ka grupo ang iyang mga tawo. Miadto sila sa kaumahan ug nag-atang didto. Sa dihang nakita nila ang mga taga-Sekem nga migawas sa lungsod, midasdas dayon sila.

⁴⁴ Ang grupo ni Abimelec midali-dali pag-adto sa may pultahan sa lungsod aron pagbantay, samtang gipamatay sa duha ka grupo ang mga tawo nga tua sa kaumahan.

⁴⁵ Tibuok adlaw gayod nga nakig-gira sila si Abimelec, ug nasakop ra gayod nila ang lungsod. Unya gipamatay nila ang tanang mga lumulupyo didto. Giguba nila ang lungsod ug unya gisabwagan ug asin.

⁴⁶ Sa dihang nabalitaan kini sa mga lumulupyo sa Tore sa Sekem, nanago sila sa lig-on nga bahin sa templo ni El Berit. §

⁴⁷ Sa pagkahibalo niini ni Abimelec,

⁴⁸ gidala niya ang iyang mga tawo sa Bukid sa Zalmon. Pag-abot nila didto, mikuha si Abimelec ug atsa ug namutol ug mga sanga sa kahoy ug gipas-an kini. Unya iyang giingnan ang iyang mga tawo nga magdali ug sundon ang iyang gibuhat.

⁴⁹ Busa ang matag-usa kanila namutol ug kahoy ug misunod kang Abimelec. Gitapok nila ang mga kahoy sa lig-on nga bahin sa templo ni El Berit ug gidagkotan. Nangamatay ang mga lumulupyo sa tore sa Sekem. Mga 1,000 tanan, apil ang mga babaye.

⁵⁰ Pagkahuman, miadto sila si Abimelec sa Tebez. Gilibotan nila kini ug gisakop.

⁵¹ Apan adunay lig-ong tore sa lungsod, ug nanago ang tanang taga-Tebes didto. Unya nanira sila ug nanaka sa atop.

⁵² Midasdas si Abimelec sa tore, apan sa dihang miduol siya sa pultahan aron unta pagsunog niini,

⁵³ gihulogan sa usa ka babaye ug galingan nga bato ang iyang ulo, ug miliki ang iyang ulo.

⁵⁴ Dali-dali niyang gitawag ang tawo nga tigdala sa iyang armas ug giingnan, “Ibta ang imong espada ug patya ako aron dili sila makaingon nga usa lang ka babaye ang nakapatay kanako.” Busa giduslak siya sa iyang sulugoon ug namatay.

⁵⁵ Sa dihang nakita sa mga Israelinhon nga patay na si Abimelec, namauli sila.

⁵⁶ Sa mao nga paagi, gipabayad sa Dios si Abimelec sa daotan niyang gihimo ngadto sa iyang amahan, nga mao ang pagpatay sa 70 niya ka mga igsoon.

⁵⁷ Gipabayad usab sa Dios ang mga taga-Sekem sa ilang pagkadaotan. Busa natuman ang tunglo ni Jotam nga anak ni Gideon.

10

Si Tola ug si Jair

¹ Human mamatay si Abimelec, si Tola nga anak ni Pua ug apo ni Dodo mao ang nangulo sa pagluwas sa Israel. Gikan siya sa tribo ni Isacar, apan nagpuyo siya sa Shamir, sa kabungtoran sa Efraim.

² Nangulo siya sa Israel sulod sa 23 ka tuig. Sa dihang namatay siya, gilubong siya sa Shamir.

³ Sunod kang Tola mao si Jair nga taga-Gilead. Nangulo siya sa Israel sulod sa 22 ka tuig.

⁴ Adunay 30 siya ka mga anak ug ang matag-usa kanila adunay kaugalingong asno. Kini sila mao usab ang nagdumala sa 30 ka mga lungsod sa Gilead nga hangtod karon gitawag ug lungsod ni Jair.*

⁵ Sa dihang namatay si Jair, gilubong siya sa Kamon.

Gipaantos sa mga Amonihanon ang mga Israelinhon

⁶ Nagpakasala na usab ang mga Israelinhon atubangan sa GINOO. Gisalikway nila ang GINOO ug misimba sila sa mga imahen ni Baal ug

* **10:4** lungsod ni Jair: o Havot Jair.

Ashtarot, ug sa mga dios sa Aram,[†] Sidon, Moab, Amon, ug Filistia.

⁷ Tungod niini, nasuko kanila ang GINOO ug gipasagdan niya sila nga mailalom sa gahom sa mga Amonihanon ug Filistihanon.

⁸ Ug sulod sa 18 ka tuig gipaantos nila ang tanang mga Israelinhon nga atua sa dapit sa mga Amorihanon sa Gilead, sa sidlakang bahin sa Suba sa Jordan.

⁹ Mitabok usab ang mga Amonihanon sa kasad-pang bahin sa Suba sa Jordan ug nakig-gira sa mga tribo ni Juda, ni Benjamin, ug ni Efraim. Tungod niini, nag-antos pag-ayo ang Israel.

¹⁰ Busa nagpakitabang ang mga Israelinhon sa GINOO. Miingon sila, “Nakasala kami batok kanimo. Mitalikod kami kanimo nga among Dios ug misimba sa mga imahen ni Baal.”

¹¹⁻¹² Mitubag ang GINOO, “Sa dihang gipaantos kamo sa mga Ehiptohanon, Amorihanon, Amonihanon, Filistihanon, Sidonhon, Amalekanhon, ug mga Maonhon,[‡] nangayo kamo ug tabang kanako ug giluwason ko kamo.

¹³ Apan mitalikod kamo kanako ug mialagad sa ubang mga dios. Busa karon dili ko na kamo luwason.

¹⁴ Lakaw kamo ug pagpakitabang sa mga dios nga inyong gipili nga simbahan. Sila ang paluwasa kaninyo sa panahon sa inyong kalisod.”

¹⁵ Apan miingon sila sa GINOO, “Nakasala kami kanimo, busa himoa ang gusto mong himuon

[†] **10:6** *Aram*: sa Hebreo, *Siria*. [‡] **10:11-12** *Maonhon*: mao kini sa Hebreo. Sa pipila ka mga manuskrito sa Septuagint, *Midianhon*.

kanamo. Apan maluoy ka, luwasa kami karon.”

¹⁶ Unya gisalikway nila ang ilang mga dios ug mialagad pag-usab sa GINOO. Sa kadugayan, wala na makaagwanta ang GINOO sa pagtan-aw sa ilang kalisod.

¹⁷ Unya nangandam ang mga Amonihanon ug ang mga Israelinhon alang sa ilang panag-away. Nagtigom ang mga Amonihanon ug nagkampo sila sa Gilead, ug ang mga Israelinhon nagtigom usab ug nagkampo sa Mizpa.

¹⁸ Nag-ingnanay ang mga pangulo sa Gilead, “Ang mouna pagsulong sa mga Amonihanon mao ang himuon natong pangulo sa tanang lumulupyo sa Gilead.”

11

Si Jefta

¹ Si Jefta nga taga-Gilead usa ka maisog nga sundalo. Si Gilead ang iyang amahan. Ug ang iyang inahan usa ka babayeng nagbaligya sa iyang dungog.

² Adunay mga anak usab si Gilead sa iyang asawa, ug sa dihang nanagko na kini, gipalayas nila si Jefta. Giingnan nila kini, “Wala kay mapanunod gikan sa among amahan, tungod kay anak ka sa laing babaye.”

³ Busa mibiya si Jefta kanila ug mipuyo sa Tob. Ug didto, adunay mga bugoy nga miduol kaniya ug nanguyog sa iyang mga lakaw.

⁴ Milabay ang panahon, nakig-gira ang mga Amonihanon batok sa mga Israelinhon.

⁵ Tungod niini, gipakuha sa mga tigdumala sa Gilead si Jefta didto sa Tob.

⁶ Giingnan nila siya, “Pangulohi kami sa pagpakig-gira sa mga Amonihanon.”

⁷ Apan mitubag si Jefta, “Dili ba nga nasuko man kamo kanako ug gipalayas man gani ninyo ako gikan sa balay sa akong amahan? Karon nga anaa na kamo sa kalisod nganong mangayo kamo ug tabang kanako?”

⁸ Apan miingon sila, “Tinuod ang imong gisulti, apan gikinahanglan ka namo karon. Uban kanamo sa pagpakig-gira sa mga Amonihanon, ug himuon ka namong pangulo sa Gilead.”

⁹ Mitubag si Jefta, “Pananglit dad-on ninyo ako pagbalik aron sa pagpakig-gira sa mga Amonihanon, ug unya padag-on ako sa GINOO, ako ba gayod ang ilhon ninyong pangulo?”

¹⁰ Mitubag sila, “Oo, ikaw ang himuon namong pangulo. Ang GINOO mismo mao ang among saksi.”

¹¹ Busa miuban si Jefta kanila, ug gihimo siya sa mga tawo nga pangulo ug komander. Ug didto sa Mizpa, nanumpa si Jefta atubangan sa GINOO sa iyang pagdawat sa katungdanan.

¹² Unya nagsugo si Jefta ug mga mensahero sa pagpangutana sa hari sa mga Amonihanon kon nganong gisulong nila ang Israel.

¹³ Mao kini ang tubag sa hari sa mga Amonihanon ngadto sa mga mensahero nga gisugo ni Jefta, “Sa dihang miabot ang mga Israelinhon gikan sa Ehipto, giilog nila ang among kayutaan nga gikan sa Suba sa Arnon paingon sa Suba sa Jabok, ug ngadto sa Suba sa Jordan. Karon, gusto namo nga ibalik ninyo kini kanamo sa malinawon nga paagi.”

¹⁴ Gipadala na usab ni Jefta ang mga mensahero ngadto sa hari sa mga Amonihanon

¹⁵ aron sa pagsulti niini nga mensahe,

“Wala iloga sa Israel ang yuta sa Moab o sa Amon.

¹⁶ Sa dihang mibiya sa Ehipto ang among mga katigulangan, miagi sila sa kamingawan paingon sa Pulang Dagat hangtod nga nakaabot sila sa Kadesh.

¹⁷ Unya nagpadala sila ug mga mensahero ngadto sa hari sa Edom aron sa paghangyo nga tugotan sila nga moagi sa yuta sa Edom, apan wala sila tugoti. Mao usab kini ang gihimo sa hari sa Moab kanila. Busa nagpabilin sila sa Kadesh.

¹⁸ “Unya, mipadayon sila sa paglakaw sa kamingawan. Milibot sila sa Edom ug Moab hangtod nga nakaabot sila sa sidlakang bahin sa Moab. Nagkampo sila sa Suba sa Arnon, apan wala sila motabok sa suba tungod kay mao kadto ang utlanan sa Moab.

¹⁹ “Unya nagpadala silag mga mensahero kang Sihon nga hari sa mga Amorihanon (nga naghari sa Hesbon) aron sa paghangyo kaniya nga tugotan silang moagi sa iyang yuta aron makaabot sila sa ilang dapit.

²⁰ Apan wala mosalig si Sihon kanila. Gitigom hinuon niya ang iyang mga sundalo didto sa Jahaz ug gisulong ang mga Israelinhon.

²¹ “Apan gipapildi sila sa GINOO, nga Dios sa Israel. Busa gisakop sa mga Israelinhon ang tanang kayutaan sa mga Amorihanon nga nag-puyo didto nga

²² gikan sa Suba sa Arnon hangtod sa Suba sa

Jabok, ug gikan usab sa kamingawan hangtod sa Suba sa Jordan.

²³ “Ang GINOO, nga Dios sa Israel, mao ang nag-abog sa mga Amorihanon aron ihatag ang kayutaan ngadto sa mga Israelinhon. Apan karon buot ninyo kining kuhaon?

²⁴ Angkona ninyo ang gihatag kaninyo ni Kemosh nga inyong dios. Ug angkonon usab namo ang tanang gihatag kanamo sa GINOO nga among Dios.

²⁵ Mas maayo ka pa ba kay sa hari sa Moab nga si Balak nga anak ni Zipor? Wala gayod siya sukad makig-away sa Israel. Dili ba?

²⁶ Mga 300 na ka tuig nga nagpuyo ang mga Israelinhon sa Hesbon, Aroer, ug sa mga lungsod libot niini, ug sa mga lungsod sa daplin sa Suba sa Arnon. Nganong karon lang kamo nakahunahuna sa pagkuha niini?

²⁷ Wala kamiy daotang gihimo kaninyo. Kamo hinuon ang naghimog daotan sa inyong pagpakig-gira kanamo. Ang GINOO mao ang mohukom kon kinsa ang husto kanato.”

²⁸ Apan wala gayod tagda sa hari sa mga Amonihanon ang mensahe nga gipadala ni Jefta.

²⁹ Unya, gigamhan si Jefta sa Espiritu sa GINOO. Gilatas niya ang Gilead ug ang Manases. Pagkahuman, mibalik siya sa Mizpa nga sakop sa Gilead. Ug gikan didto, gisulong niya ang mga Amonihanon.

³⁰ Nanumpa si Jefta sa GINOO, “Kon ipapildi mo gayod kanako kining mga Amonihanon,

³¹ ang unang mogawas sa akong balay aron sa pagtagbo kanako inig-uli ko nga madaogon, iha-

lad ko ingon nga halad nga sinunog diha kanimo.”

³² Gisulong ni Jefta ang mga Amonihanon ug gipadaog siya sa GINOO.

³³ Daghang nangamatay nga mga Amonihanon ug nasakop nila ni Jefta ang 20 ka mga lungsod gikan sa Aroer paingon sa palibot sa Minit hangtod sa Abel Keramim.

Ang Anak ni Jefta

³⁴ Mipauli si Jefta sa iyang pinuy-anan sa Mizpa, ug gitagbo siya sa iyang anak nga babaye nga nagsayaw samtang nagtukar ug tamborin. Bugtong siyang anak ni Jefta.

³⁵ Pagkakita ni Jefta kaniya, gigisi ni Jefta ang iyang bisti tungod sa kasubo, ug miingon, “Anak ko, gihatagan mo gayod ako ug dakong kasubo! Nanumpa ako sa GINOO, ug dili ko kini mabakwi!”

³⁶ Mitubag ang anak ni Jefta, “Tay, nanumpa ka sa GINOO, busa buhata kanako ang gisaad mo nga imong buhaton, kay gipadaog man kamo sa GINOO sa inyong pagpakig-gira sa mga Amonihanon.

³⁷ Apan aduna lamang akoy ihangyo kanimo: hatagi ako ug duha ka bulan nga makasuroy-suroy sa kabukiran aron sa pagsubo uban sa akong mga amiga, kay mamatay man ako nga putli pa.”

³⁸ Gitugotan siya ni Jefta. Busa sulod sa duha ka bulan didto siya sa kabukiran uban sa iyang mga amiga aron sa pagsubo tungod kay mamatay siya nga putli pa.

³⁹ Human sa duha ka bulan, mibalik siya sa iyang amahan. Gituman ni Jefta ang iyang gipanumpa sa GINOO ug namatay ang iyang anak nga usa ka putli.

Sukad niadto, nabatasan na sa Israel

⁴⁰ nga sa matag tuig, molakaw ang mga dalaga sa Israel ug magsubo sulod sa upat ka adlaw isip paghinumdom alang sa anak ni Jefta.

12

Si Jefta ug ang Tribo ni Efraim

¹ Gitigom ang mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Efraim ug mitabok sila sa Suba sa Jordan ug miadto sa Zafon aron atubangon si Jefta. Nangutana sila kaniya, “Nganong wala mo kami tawga sa dihang nakig-gira kamo sa mga Amonihanon? Tungod niining imong gihimo, i-apil ka namo ug sunog sa imong balay.”

² Apan miingon si Jefta kanila, “Adunay dakong kasamok tali kanamo ug sa mga Amonihanon. Nangayo kami ug tabang kaninyo, apan wala ninyo kami tabangi.

³ Sa dihang nakita ko nga dili kamo motabang kanamo, gisugal ko ang akong kinabuhi sa pagpakig-gira sa mga Amonihanon. Gitugot sa GINOO nga modaog ako. Karon, nganong makig-gira man kamo kanako?”

⁴ Gitigom ni Jefta ang kalalakin-an sa Gilead ug nakig-gira sila sa mga Efraimnon tungod kay miingon ang mga Efraimnon, “Kamong mga taga-Gilead mga layas gikan sa Efraim nga namuyo sa

teritoryo sa Efraim ug Manases.” Gipildi sa mga taga-Gilead ang mga Efraimnon.

⁵ Gibantayan* sa mga taga-Gilead ang mga tabokanan sa Suba sa Jordan paingon sa Efraim. Kon adunay nakaikyas nga Efraimnon nga buot motabok, pangutan-on nila kon Efraimnon ba siya o dili. Kon motubag kini nga, “Dili”

⁶ ipalitok nila kaniya ang pulong “Shibolet,” kay ang mga Efraimnon dili makalitok niini ug ensakto. Kon ang malitok niini “Sibolet,” patyon nila siya sa may tabokanan sa Suba sa Jordan. Niadtong higayona, 42,000 ka mga Efraimnon ang namatay.

⁷ Unom ka tuig nga nahimong pangulo sa Israel si Jefta. Sa dihang namatay siya, gilubong siya didto sa usa sa mga lungsod sa Gilead.

Si Ibzan, si Elon, ug si Abdon

⁸ Human mamatay si Jefta, si Ibzan nga taga-Betlehem ang mipuli kaniya isip pangulo sa Israel.

⁹ Si Ibzan adunay 30 ka mga anak nga lalaki ug 30 ka mga anak nga babaye. Gipaminyo niya ang iyang mga anak sa mga dili sakop sa ilang tribo. Pito ka tuig siyang nangulo sa Israel.

¹⁰ Sa dihang namatay siya, gilubong siya didto sa Betlehem.

¹¹ Ang mipuli kang Ibzan mao si Elon nga taga-Zabulon. Napulo ka tuig siyang nangulo sa Israel.

¹² Sa dihang namatay siya, gilubong siya didto sa Ayalon nga sakop sa Zabulon.

¹³ Ang mipuli kang Elon mao si Abdon nga anak ni Hilel nga taga-Piraton.

* **12:5** *Gibantayan*: sa literal, *Giilog*.

¹⁴ Adunay 40 siya ka mga anak nga lalaki ug 30 ka mga apo nga lalaki, nga adunay tagsa ka asno nga masakyan. Walo ka tuig siyang nangulo sa Israel.

¹⁵ Sa dihang namatay siya, gilubong siya sa Pira-ton nga sakop sa teritoryo ni Efraim, sa kabukiran sa mga Amalekanhon.

13

Natawo si Samson

¹ Nagpakasala na usab ang mga Israelinhon batok sa GINOO, busa gipasakop sila sa GINOO sa gahom sa mga Filistihanon sulod sa 40 ka tuig.

² Niadtong panahona, adunay usa ka lalaki nga ginganlag Manoa. Taga-Zora siya, ug sakop siya sa tribo ni Dan. Ang iyang asawa dili makaanak.

³ Usa niana ka adlaw, nagpakita ang anghel sa GINOO ngadto sa iyang asawa ug miingon, “Hangtod karon wala ka pay anak. Apan mamabdos ka ug manganak ug usa ka lalaki.

⁴ Busa karon, pagmatngon. Ayaw na pag-inom ug bino o bisan unsang matang sa ilimnon nga makahubog, ug ayaw usab pagkaon ug bisan unsa nga giisip nga mahugaw.

⁵ Kon matawo na ang imong anak, ayaw gayod putli ang iyang buhok tungod kay gikan sa iyang pagkatawo hinalad na siya ngadto sa Dios ingon nga usa ka Nazareo. Siya ang magluwas sa mga Israelinhon gikan sa mga Filistihanon.”

⁶ Miadto ang babaye sa iyang bana ug miingon, “Nagpakita kanako ang usa ka alagad sa Dios, mura siyag anghel sa Dios. Gikulbaan gayod ako! Wala ako mangutana kon taga-asa siya ug wala usab siya misulti kon kinsa siya.

⁷ Miingon siya kanako nga mamabdos ako ug manganak ug batang lalaki. Kinahanglan nga dili kuno ako moinom ug bino o bisan unsang matang sa ilimnon nga makahubog o mokaon sa bisan unsang pagkaon nga giisip nga mahugaw, tungod kay ang bata nga akong ipakatawo hinalad na ngadto sa Dios ingon nga Nazareo gikan sa iyang pagkatawo hangtod nga siya mamatay.”

⁸ Tungod niini nag-ampo si Manoa sa GINOO. Miingon siya, “Ginoo, kon mahimo, pabalika ang alagad sa Dios nga gipadala mo aron tudloan kami kon unsay angay namong buhaton sa bata kon matawo na kini.”

⁹ Gidungog sa Dios ang gihangyo ni Manoa. Nagpakita pag-usab ang anghel sa Dios ngadto sa asawa ni Manoa samtang naglingkod kini didto sa uma, apan wala didto si Manoa.

¹⁰ Midali-dali pagdagan ang asawa ni Manoa ngadto kaniya ug miingon, “Manoa, dali! Ania ang tawo nga nagpakita kanako niadtong usa ka adlaw.”

¹¹ Mitindog si Manoa ug misunod sa iyang asawa. Sa pagkakita niya sa tawo, gipangutana niya kini, “Ikaw ba ang nakigsulti sa akong asawa?”

Mitubag kini, “Oo, ako.”

¹² Nangutana si Manoa kaniya, “Kon matuman na ang giingon mo, unsa mang matanga sa kinabuhi ang sundon sa bata, ug unsa ang iyang pagahimuon?”

¹³ Mitubag ang anghel sa GINOO, “Kinahanglang sundon sa imong asawa ang tanan kong gisulti kaniya.

¹⁴ Kinahanglan dili siya mokaon ug bisan unsa nga gikan sa ubas. Dili usab siya moinom ug bino o bisan unsang matang sa ilimnong makahubog, o mokaon sa bisan unsang pagkaon nga giisip nga mahugaw. Kinahanglang sundon gayod niya ang tanan kong gisulti kaniya.”

¹⁵ Miingon si Manoa sa anghel sa GINOO, “Mahimo ba nga dili ka una mobiya kay mag-ihaw kami ug nating kanding alang kanimo?”

¹⁶ Mitubag ang anghel sa GINOO, “Bisan paghawiran mo ako, dili ako mokaon sa imong gandang nga pagkaon. Mas maayo pang mag-andam lang ka ug halad nga sinunog alang sa GINOO.” (Wala masayod si Manoa nga anghel diay kadto sa GINOO.)

¹⁷ Unya miingon si Manoa, “Unsay imong ngalan aron mapasidunggan ka namo kon matuman na ang imong giingon?”

¹⁸ Mitubag ang anghel sa GINOO kaniya, “Nganong mangutana ka man sa akong ngalan? Malisod kining sabton.”

¹⁹ Unya mikuha si Manoa ug nating kanding ug mga halad sa pagpasidungog sa GINOO, ug gihalad niya kini ibabaw sa halaran nga bato ngadto sa GINOO. Samtang nagtan-aw si Manoa ug ang iyang asawa, naghimog katingalahang butang ang GINOO.

²⁰ Nakita sa magtiayon ang anghel sa GINOO nga mikayab sa langit uban sa kalayo. Tungod sa ilang nakita miluhod dayon sila.

²¹ Didto nila nasayran nga anghel diay kadto sa GINOO. Sukad niadto wala na magpakita kanila pag-usab ang anghel sa GINOO.

²² Miingon si Manoa sa iyang asawa, “Sigurado gayod nga mamatay kita kay nakita nato ang Dios.”

²³ Apan mitubag ang iyang asawa, “Kon buot pa kitang patyon sa GINOO, wala unta niya dawata ang atong mga halad. Wala usab unta niya ipakita kadtong milagro kanato, o isulti kining tanan kanato karon.”

²⁴ Miabot ang panahon nga nanganak ang asawa ni Manoa. Lalaki ang iyang anak ug ginganlan nila kinig Samson. Midako ang bata uban ang panalangin sa GINOO.

²⁵ Ang Espiritu sa GINOO nagsugod sa paggahom kaniya samtang didto siya sa Kampo ni Dan,* sa tunga-tunga sa Zora ug Eshtaol.

14

Si Samson ug ang Babayeng Taga-Timnah

¹ Usa ka higayon niana, miadto si Samson sa Timnah, ug nakita niya didto ang usa ka dalaga nga Filistihanon.

² Sa dihang mipauli siya, iyang giingnan ang iyang mga ginikanan, “Adunay nakita akong usa ka babaye nga Filistihanon didto sa Timnah. Kuhaa ninyo siya kay gusto ko siyang mapangasawa.”

³ Apan mitubag ang iyang mga ginikanan, “Nganong gusto ka man gayong mangasawa sa kaliwat sa mga Filistihanon nga wala nakaila sa Dios?* Wala ka ba gayoy nagustohan sa atong mga paryente o sa atong mga katagilungsod?”

* **13:25** *Kampo ni Dan: o Mahane Dan.*

* **14:3** *wala nakaila sa Dios: sa literal, wala matuli.*

Mitubag si Samson sa iyang amahan, “Basta, kuhaa siya kay siya ang akong gusto.”

⁴ Wala masayod ang mga ginikanan ni Samson nga ang iyang desisyon pagbuot diay sa GINOO. Kay nangita ang GINOO ug higayon nga makig-away sa mga Filistihanon, tungod kay ang Israel nailalom sa gahom sa mga Filistihanon niadtong panahona.

⁵ Miadto gayod si Samson sa Timnah uban sa iyang mga ginikanan. Sa didto na si Samson[†] sa may ubasan sa Timnah, adunay nagngulob nga batan-ong liyon nga kalit lang misugat ug midas-mag kaniya.

⁶ Gigamhan si Samson sa Espiritu sa GINOO, ug gipikas niya ang liyon pinaagi sa iyang mga kamot nga daw nagpikas lang siya ug usa ka batan-ong kanding. Apan wala niya kini isugilon sa iyang mga ginikanan.

⁷ Unya miadto si Samson sa babaye ug nakigsulti kaniya. Nakagusto gayod siya pag-ayo sa babaye.

⁸ Wala madugay, mibalik si Samson sa Timnah aron pakaslan ang babaye. Mihapit siya sa dapit diin gipatay niya ang liyon, ug nakita niya nga gibalayan sa daghang mga putyukan ang patayng lawas sa liyon, ug aduna na kini dugos.

⁹ Gikandos niya sa iyang kamot ang dugos ug gikaon kini samtang naglakaw. Sa dihang nagkita sila sa iyang mga ginikanan, gihatagan niya sila sa dugos, ug gikaon usab nila kini. Apan wala niya sila sultih nga gikan kadto sa patayng lawas sa liyon.

[†] **14:5** *si Samson: sa Septuagint, siya. Sa Hebreo sila.*

¹⁰ Unya miadto ang amahan ni Samson sa balay sa iyang umagaron. Nagpakombira usab si Samson didto sumala sa naandang buhaton sa mga batan-ong kalalakin-an.

¹¹ Sa dihang didto na si Samson, gihatagan siya ug 30 ka mga batan-ong lalaki nga mahimo niyang kauban.

¹² Miingon si Samson kanila, “Adunay tigmo ako alang kaninyo. Kon matubag ninyo kini sulod niining pito ka adlaw nga kombira, hatagan ko kamog 30 ka panapton nga lino ug 30 usab ka mahalong bisti.

¹³ Apan kon dili ninyo kini matubag, kamo ang mohatag kanako ug 30 ka panapton nga lino ug 30 usab ka mahalong bisti.”

Mitubag sila, “Sige, isulti ang imong tigmo.”

¹⁴ Miingon si Samson,
“Gikan sa nagkaon, migawas ang pagkaon,
ug gikan sa kusgan, migawas ang tam-is.”
Milabay ang tulo ka adlaw apan wala gayod nila kini matubag.

¹⁵ Sa ikaupat nga adlaw, giingnan nila ang asawa ni Samson, “Kumbinsiha ang imong bana nga isulti kanimo ang tubag sa tigmo, kay kondili, sunogon ka namo apil ang panimalay sa imong amahan. Gidapit ba ninyo kami aron panapian?”

¹⁶ Busa miadto ang babaye kang Samson ug naghilak nga miingon, “Wala mo diay ako higug-maa. Nagtigmo ka sa akong mga katagilungsod apan wala mo ako sultihi sa tubag.”

Mitubag si Samson, “Wala ko gani sultihi ang akong mga ginikanan, ikaw pa kaha!”

¹⁷ Sulod sa nahibiling adlaw sa kombira, nagsigeg hilak ang asawa ni Samson ngadto kaniya. Busa sa ikapito nga adlaw, gisultihan ni Samson ang iyang asawa sa tubag tungod sa pagsigeg pamugos niini. Unya, gisulti usab sa iyang asawa ang tubag ngadto sa iyang mga katagilungsod.

¹⁸ Busa, niana gihapong adlaw, sa wala pa mosalop ang adlaw, miingon ang mga kalalakin-an sa lungsod kang Samson,
“Unsay mas tam-is pa kay sa dugos?
Unsay mas kusgan pa kay sa liyon?”

Mitubag si Samson,
“Kon wala ninyo pugsa ang akong asawa,[‡]
dili unta kamo makahibalo sa tubag.”

¹⁹ Gigamhan pag-usab sa Espiritu sa GINOO si Samson. Milugsong siya sa Ashkelon ug mipatay ug 30 ka tawo. Unya gikuha niya ang ilang mga butang ug gihatag ang mga bisti sa mga tawo nga nakatubag sa iyang tigmo. Pagkahuman, masuk-anon siyang mipauli sa balay sa iyang amahan.

²⁰ Unya ang iyang asawa gihatag ngadto sa lalaki nga nahimong abay sa ilang kasal.

15

Ang Pagpanimalos ni Samson sa mga Filistihanon

¹ Milabay ang panahon, ug sa dihang miabot ang ting-ani, mibisita si Samson sa iyang asawa, ug nagdala siyag batan-ong kanding. Miingon

[‡] **14:18** *Kon wala ninyo pugsa ang akong asawa: sa literal, Kon wala ninyo idaro ang akong dumalagang baka.*

si Samson sa iyang ugangan nga lalaki, “Gusto kong mosulod sa kuwarto sa akong asawa.” Apan wala motugot ang iyang ugangan lalaki.

² Miingon ang iyang ugangan, “Abi kog nasilag ka pag-ayo kaniya, busa gihatag ko siya sa imong higala. Karon, kon gusto ka, anaa ang iyang manghod nga mas guwapa pa kay kaniya. Siya na lang ang ipuli sa imong asawa.”

³ Miingon si Samson, “Niining higayona, dili na ako mabasol sa mga Filistihanon kon aduna akoy buhaton nga dili maayo ngadto kanila.”

⁴ Milakaw siya ug nanakop ug 300 ka ihalas nga mga milo. Sa tinag-duha, gihikot niya ang ilang mga ikog ug gibutangan ug sulo sa tunga.

⁵ Unya gidagkotan niya ang mga sulo ug gibuhian ang mga ihalas nga milo didto sa trigohan sa mga Filistihanon. Nasunog ang tanang trigo, dili lang ang naani na, kondili, lakip usab ang wala pa maani. Nasunog usab ang ubasan ug tanaman sa mga olibo.

⁶ Nangutana ang mga Filistihanon kon kinsa ang naghimo niadto. Ug giingnan sila nga si Samson. Kay gipaminyo sa iyang ugangan lalaki nga taga-Timnah ang iyang asawa sa usa niya ka higala. Busa milakaw ang mga Filistihanon ug gisunog nila ang babaye ug ang iyang amahan.

⁷ Miingon si Samson sa mga Filistihanon, “Tunod niining inyong gihimo, dili ako mohunong hangtod nga makabalos ako kaninyo.”

⁸ Gisulong niya sila ug daghan ang iyang nap-atay. Pagkahuman, nagpalayo siya ug nagtago sa langub, sa pangpang sa Etam.

⁹ Unya, mitungas ang mga Filistihanon ug nagkampo sa Juda. Gisulong nila ang lungsod sa Lehi.

¹⁰ Gipangutana sila sa mga taga-Juda, “Nganong gisulong ninyo kami?”

Mitubag sila, “Aron dakpon si Samson ug panimaslan sa iyang gihimo kanamo.”

¹¹ Busa miadto sa langub, sa pangpang sa Etam ang 3,000 ka mga kalalakin-an sa Juda ug giingnan si Samson, “Wala ka ba masayod nga ubos kita sa pagmando sa mga Filistihanon? Naapil na hinuon kami sa imong gihimo!”

Mitubag si Samson, “Gipanimaslan ko lang sila sa gihimo nila kanako.”

¹² Miingon sila, “Mianhi kami dinhi sa pagdakop kanimo, aron itugyan ka ngadto sa mga Filistihanon.”

Mitubag si Samson, “Mosugot ako, basta mosaad kamo nga dili ninyo ako patyon.”

¹³ Miingon sila, “Sige, dili ka namo patyon. Gapuson ka lang namo ug itugyan kanila.” Busa gigapos nila siyag duha ka bag-ong pisi ug gidala sa gawas sa langub.

¹⁴ Pag-abot nila sa Lehi, gitagbo siya sa mga Filistihanon nga nagsinggit. Gigamhan si Samson sa Espiritu sa GINOO, ug nangabugto ang mga gapos nga daw sa tanod nga nasunog ug nangahulog kini gikan sa iyang mga kamot.

¹⁵ Unya aduna siyay nakita nga preskong bukog sa apapangig sa asno. Gikuha niya kini ug gigamit sa pagpatay sa 1,000 ka mga Filistihanon.

¹⁶ Unya miingon si Samson,
“Pinaagi sa apapangig sa asno,

nakapatay akog 1,000 ka tawo.
Pinaagi sa apapangig sa asno,
napundok ko kini nga mga tawo!”

¹⁷ Pagkahuman, gilabay niya ang apapangig sa asno. Ug gitawag kadtong dapita nga Ramat Lehi.*

¹⁸ Unya giuhaw pag-ayo si Samson, busa nanawag siya sa GINOO. Miingon siya, “Gipadaog mo ako, apan karon mamatay na lang ba ako sa kauhaw ug mabihag sa mga wala nakaila kanimo?”†

¹⁹ Unya gipatubod sa Dios ang tubig gikan sa usa ka bangag sa yuta didto sa Lehi. Miinom si Samson ug mibalik ang iyang kusog. Busa gitawag niya kadtong tuboran ug En Hakore.‡ Anaa pa kini sa Lehi hangtod karon.

²⁰ Gipangulohan ni Samson ang mga Israelinhon sulod sa 20 ka tuig. Ug sulod niadtong panahona, sakop sa gahom sa mga Filistihanon ang ilang yuta.

16

Si Samson didto sa Gaza

¹ Usa ka adlaw, miadto si Samson sa Gaza nga usa ka lungsod sa Filistihanon. Adunay nakaila siya didto nga usa ka babayeng nagbaligya sa iyang dungog, ug nakigdulog siya sa maong babaye.

² Nahibaloan sa mga taga-Gaza nga atua didto si Samson, busa gilibotan nila ang lungsod ug tibuok gabii nga gibantayan ang pultahan sa

* **15:17** *Ramat Lehi:* ang buot ipasabot, *Bukid sa Apapangig.*

† **15:18** *wala nakaila kanimo:* sa literal, *wala matuli.* ‡ **15:19** *En Hakore:* ang buot ipasabot, *Tuboran sa Nagpanawag.*

lungsod. Wala silay laing gihimo niadtong gabhiona, tungod kay nagkasabot sila nga patyon nila si Samson nianang pagkabuntag.

³ Apan hangtod lang sa tungang gabii nakigdulog si Samson sa babaye. Pagkahuman, mibangon siya ug miadto sa pultahan sa lungsod. Giibot niya ang duha ka haligi dala ang sira ug ang mga trangka niini. Unya gipas-an niya kini ug gidala sa kinatumyan sa bungtod nga nag-atubang sa Hebron.

Si Samson ug si Delilah

⁴ Human niini, nahigugma si Samson sa usa ka babaye nga ginganlag Delilah nga didto nagpuyo sa walog sa Sorek.

⁵ Unya, miadto kang Delilah ang mga pangulo sa mga Filistihanon ug miingon kaniya, “Daniha siya ug susiha kon unsay sekreto sa talagsaon niyang kusog aron magapos namo siya ug mapildi. Kon mahimo mo kana, ang matag-usa kanamo mohatag kanimo ug 1,100 kabuok nga pilak.”

⁶ Busa miingon si Delilah kang Samson, “Palihog, sultihi ako sa sekreto sa imong talagsaong kusog. Pananglit adunay modakop kanimo, unsay angayng buhaton aron ka magapos ug mapildi?”

⁷ Mitubag si Samson, “Kon gapuson ako ug pito ka bag-ong higot sa pana nga wala pa mauga, mahimo na lang nga sama sa ordinaryong tawo ang akong kusog.”

⁸ Gisulti kini ni Delilah sa mga pangulo sa Filistihanon. Gihatagan nila siya niadtong mga higot ug gigapos niya si Samson,

⁹ samtang adunay pipila ka mga Filistihanon nga nanago sa pikas nga kuwarto. Pagkahuman, misinggit si Delilah, “Samson! Adunay mga Filistihanon nga naabot sa pagdakop kanimo!” Apan gipangbugto lang ni Samson ang gihigot kaniya nga daw sama lang kini sa mga tanod nga nangabugto sa dihang nadapat sa kalayo. Busa wala gayod mahibaloi ang sekreto sa iyang talagsaong kusog.

¹⁰ Unya miingon si Delilah kang Samson, “Gitunto mo lang ako. Namakak ka kanako! Sige na, sultihi ako kon unsay buhaton aron ka magapos.”

¹¹ Miingon si Samson, “Kon gapuson ako ug bag-ong mga pisi nga wala pa gayod magamit, mahimo na lang nga sama sa ordinaryong tawo ang akong kusog.”

¹² Busa mikuha si Delilah ug bag-ong mga pisi nga wala pa gayod magamit ug gigapos si Samson, samtang adunay pipila ka mga Filistihanon nga nanago sa pikas nga kuwarto. Pagkahuman misinggit siya, “Samson! Adunay mga Filistihanon nga naabot sa pagdakop kanimo!” Apan gipangbugto lang ni Samson ang mga pisi nga gihigot sa iyang bukton nga daw sa mga tanod lamang kini.

¹³ Busa miingon pag-usab si Delilah kang Samson, “Hangtod karon gitunto mo lang gihapon ako ug gibakakan. Sige na, sultihi ako kon unsaon ka paggapos.”

Miingon si Samson, “Kon ihigot mo ang pito ka salapid sa akong buhok sa hablanan* ug hugton sa usa ka ugsok mahimo na lang nga sama sa ordinaryong tawo ang akong kusog.”

* **16:13 hablanan:** ginagamit kini sa paghimo ug tela.

¹⁴ Busa samtang natulog si Samson, gihigot ni Delilah ang pito ka gisalapid nga buhok ni Samson sa hablanan, ug unya misinggit, “Samson! Adunay mga Filistihanon!” Nakamata si Samson, naibot ang ugsok, ug nabira ang hablanan ug ang hinabol.

¹⁵ Unya miingon si Delilah kang Samson, “Miingon ka nga gihigugma mo ako, apan wala ka man diay pagsalig kanako. Makatulo mo na akong gitunto. Wala ka gayod mosulti kon unsay sekreto sa imong talagsaong kusog.”

¹⁶ Adlaw-adlaw niyang gipangutana si Samson hangtod nga napul-an na kini.

¹⁷ Busa gisultihan siya ni Samson sa kamatuoran. Miingon si Samson, “Wala gayod sukad maputli ang akong buhok. Kay bisan sa gipanamkon pa lang ako, hinalad na ako ingon nga Nazareo ngadto sa Dios. Busa, kon putlan ang akong buhok mawala ang akong kusog. Mahimo na lang akong sama sa ordinaryong tawo.”

¹⁸ Nabati ni Delilah nga nagsulti na si Samson sa tinuod. Busa nagsugo siya ug tawo nga mosulti sa mga pangulo sa mga Filistihanon nga mobalik sa iyang balay tungod kay gisulti na ni Samson ang tinuod. Busa namalik ang mga pangulo, dala ang pilak nga ibayad kang Delilah.

¹⁹ Gipakatulog ni Delilah si Samson diha sa iyang paa. Sa dihang nakatulog na kini, mitawag siya ug usa ka tawo aron putlon ang pito ka pilakd sa buhok ni Samson. Niining paagiha, nawad-an ug kusog si Samson ug gipadakop siya ni Delilah.

²⁰ Misinggit si Delilah, “Samson! Adunay mga Filistihanon nga naabot sa pagdakop kanimo!”

Pagmata ni Samson abi niyag makabuhi ra gihapon siya sama sa una. Apan wala siya masayod nga mibiya na kaniya ang GINOO.

²¹ Gidakop siya sa mga Filistihanon ug gilugit ang iyang mga mata. Unya gidala nila siya sa Gaza, gikadenahan ug bronsi, ug gipatrabaho sa galingan sa prisohan.

²² Apan mibalik pagtubo ang iyang buhok.

Ang Pagkamatay ni Samson

²³ Usa niana ka higayon, nagtigom ang mga pangulo sa mga Filistihanon aron paghimo ug dakong kasaulogan ug paghalad ug daghang mga halad sa ilang dios nga si Dagon. Kay matod nila, “Gitugyan kanato sa atong dios si Samson nga atong kaaway.”

²⁴ Sa dihang nakita siya sa mga tawo, gidayeg nila ang ilang dios. Miingon sila,

“Gitugyan kanato sa atong dios

ang atong kaaway nga naghatag ug dakong kadaot sa atong yuta

ug mipatay ug daghan sa atong katawhan.”

²⁵ Ug sa ilang kalipay, nakahuna-huna sila nga himuon si Samson nga kalingawan. Busa gipagawas nila si Samson sa prisohan ug gipatindog sa taliwala sa duha ka haligi ug gihimo nga katawhanan.

²⁶ Miingon si Samson sa batan-on nga naggiya kaniya, “Ibutang ang akong kamot sa mga haligi nga gasuporta niining templo aron makasandig ako.”

²⁷ Naghuot ang mga tawo sa templo. Atua usab didto ang tanang mga pangulo sa mga Filistihanon. Sa atop lang, adunay 3,000 ka tawo, lalaki

man ug babaye. Nalingaw sila sa pagtan-aw kang Samson.

²⁸ Unya nag-ampo si Samson, “O GINOONG Dios, hinumdomi ako. Palihog, ibalik ang akong kusog sa kataposan nga higayon, aron makapanimalos ako sa mga Filistihanon sa paglugit nila sa akong mga mata.”

²⁹ Nanukod si Samson sa duha ka haligi nga anaa sa tunga, nga maoy nagpugong sa tibuok templo. Ang usa niya ka kamot didto sa usa ka haligi, ug ang pikas kamot, sa laing haligi.

³⁰ Unya misinggit siya, “Itugot nga mamatay ako kauban sa mga Filistihanon.” Ug sa tibuok niyang kusog, gitulod niya ang mga haligi, ug natumpag ang templo ug nahugnoan ang mga pangulo ug ang tanang mga tawo nga atua didto. Mas daghang mga tawo ang iyang napatay niadtong higayona kay sa niadtong buhi pa siya.

³¹ Unya miadto sa Gaza ang mga igsoon ug mga paryente ni Samson, ug gikuha ang iyang patayng lawas. Gilubong nila siya didto sa gilubngan sa iyang amahan nga si Manoa, sa tunga-tunga sa Zora ug Eshtaol. Nangulo si Samson sa Israel sulod sa 20 ka tuig.

17

Ang mga dios-dios ni Micas

¹ Adunay usa ka tawo nga ginganlag Micas nga nagpuyo sa kabungtoran sa Efraim.

² Usa ka adlaw, miingon si Micas sa iyang inahan, “Sa dihang nawala ang imong 1,100 ka mga salapi, nadungog ko nga gitunglo mo ang nagkuha. Ania ang salapi, ako ang nagkuha.”

Miingon ang iyang inahan, “Hinaut nga panalanginan ka sa GINOO, anak.”

³ Giuli ni Micas ang 1,100 ka mga pilak sa iyang inahan. Miingon ang iyang inahan, “Ihalad ko kini sa GINOO alang sa kaayohan sa akong anak. Gamiton ko kini sa pagpahimo ug rebulto nga kinulit ug rebulto nga metal.*”

⁴ Unya mikuha ang iyang inahan ug 200 ka pilak ug gihatag sa platero. Naghimo ang platero ug rebulto nga kinulit ug rebulto nga metal, ug sa dihang nahuman na kini, gibutang kini didto sa balay ni Micas.

⁵ Kini si Micas adunay kaugalingong kapilya sa mga dios. Naghimo siya ug efod nga hinimo gikan sa bulawan ug mga rebulto ug gihimo niya nga pari ang usa sa iyang mga anak nga lalaki.

⁶ Niadtong panahona, walay hari sa Israel. Busa gihimo sa matag-usa ang gituohan nila nga husto.

⁷ Adunay usa ka batan-ong lalaki nga taga-Betlehem nga sakop sa Juda. Usa siya ka Levita nga temporaryong nagpuyo uban sa tribo ni Juda.

⁸ Mibiya kining tawhana sa Betlehem aron mangitag kapuy-an sa ubang dapit. Sa iyang paglakaw, nakaabot siya sa balay ni Micas, sa kabungtoran sa Efraim.

⁹ Gipangutana siya ni Micas, “Taga-asa ka?”

Mitubag siya, “Taga-Betlehem nga sakop sa Juda, ug usa ako ka Levita. Nangita akog akong kapuy-an.”

* **17:3** *rebulto nga kinulit ug rebulto nga metal: o rebulto nga nahaklapan ug plata. Mao usab sa bersikulo 4.*

¹⁰⁻¹¹ Miingon si Micas, “Dinhi ka na lang puyo uban kanako. Himuon ka nako nga akong magtatambag[†] ug pari. Hatagan ka nako ug napulo kabuok nga pilak matag tuig, gawas sa mga bisti ug pagkaon ang akong ihatag sa imo.” Misugot ang Levita nga mopuyo uban ni Micas, ug giisip siya ni Micas nga usa sa iyang mga anak.

¹² Gihimo siyang pari ni Micas ug gipapuyo didto sa iyang balay.

¹³ Miingon si Micas, “Karon, nasiguro ko na nga panalanginan ako sa GINOO tungod kay aduna na akoy pari nga usa ka Levita.”

18

Si Micas ug ang Tribo ni Dan

¹ Niadtong panahona walay hari ang Israel.

Ug sa mao usab nga panahon, ang tribo ni Dan nangita ug dapit nga ilang kapuy-an ug maisip nga ila na gayod. Sa mga tribo sa Israel, ang tribo ni Dan ang wala pa makadawat sa ilang panulondon nga yuta hangtod niadtong panahona.

² Busa nagpili sila ug lima ka maisog nga mga lalaki sa ilang tribo nga maoy mangita ug dapit nga kapuy-an nilang tanan. Kining lima ka lalaki gikan sa mga lungsod sa Zora ug Eshtaol.

Sa ilang pagpanglakaw, nakaabot sila sa kabungtoran sa Efraim, ug nagpalabay sa kagabhion sa balay ni Micas.

³ Samtang didto sila, namatikdan nila ang sinultihan sa batan-ong Levita. Busa gipangutana nila

[†] **17:10-11** *magtatambag*: sa literal, *amahan*.

siya, “Nganong ania ka dinhi? Kinsa ang nagdala kanimo dinhi? Ug unsay gibuhath mo dinhi?”

⁴ Gisulti sa Levita kanila ang gibuhath ni Micas alang kaniya, ug midugang sa pag-ingon, “Nagtrabaho ako dinhi ingon nga pari ni Micas ug ginasuwendohan niya ako.”

⁵ Miingon sila kaniya, “Kon mao kana, pangutan-a kuno ang Dios kon magmalampuson ba kining among lakaw.”

⁶ Mitubag ang pari, “Ayaw kamo kabalaka. Ubanan kamo sa GINOO sa inyong lakaw.”

⁷ Nagpadayon ang lima ka mga lalaki ug nakaabot sila sa Laish. Nakita nila nga hapsay ang kinabuhi sa mga tawo didto sama sa mga Sidonhon. Malinawon kini nga dapit. Ug maayo ang ilang kahimtang tungod kay walay nagsamok o misulay sa pagsakop kanila. Kining dapita layo sa mga Sidonhon ug ang mga tawo walay pagpakiglambigit sa taga-laing dapit.

⁸ Sa dihang mibalik sila sa Zora ug Eshtaol, gipangutana sila sa ilang mga paryente kon unsa ang ilang nakita.

⁹ Miingon sila, “Tana, sulongon na nato sila! Nakita namo nga maayo kaayo ang ilang dapit. Busa lihok na kamo, dili na kita maglangan. Sulongon na nato ug panag-iyahan ang maong yuta.

¹⁰ Halapad kadto nga yuta ug abunda sa tanan natong gikinahanglan. Ug usa pa, wala sila maghuna-huna nga adunay mosulong kanila. Gi-hatag na sa Dios kanato kadtong dapita.”

¹¹ Busa migikan sa Zora ug Eshtaol ang 600 ka mga armadong kalalakin-an sa tribo ni Dan.

¹² Mitungas sila ug nagkampo sa kasadpang bahin sa lungsod sa Kiriath-jearim sa Juda. (Busa hangtod karon, gitawag pa gihapon kadtong dapita nga Kampo ni Dan.)

¹³ Gikan didto, mipadayon sila paglatas sa kabungtoran sa Efraim, hangtod nga nakaabot sila sa balay ni Micas.

¹⁴ Unya, kadtong lima ka lalaki nga naniid sa Laish miingon sa ilang mga paryente, “Nasayod ba kamo nga sa usa niining mga balaya adunay efod nga hinimo gikan sa bulawan, adunay rebulto nga kinulit, ug adunay rebulto nga metal,* gawas pa sa uban nga mga dios-dios? Hunahunaa ninyo kon unsay maayo natong buhaton.”

¹⁵ Mihapit sila sa balay ni Micas ug nangumusta sa Levita nga nagpuyo didto.

¹⁶⁻¹⁷ Samtang nagtindog sa dapit sa pultahan ang Levita uban sa 600 ka mga armadong kalalakin-an sa tribo ni Dan, misulod kadtong lima ka espiya sa balay ni Micas ug gipanguha ang rebulto nga kinulit, ang rebulto nga metal, ang efod nga hinimo gikan sa bulawan, ug uban pang mga dios-dios.

¹⁸ Sa dihang nakita sa pari nga gipanguha sa lima ka espiya kadtong mga butanga, nangutana siya, “Nganong gipanguha man ninyo kana?”

¹⁹ Mitubag sila, “Hilom! Ayaw pagsaba. Uban hinuon kanamo kay himuon ka namong pari ug magtatambag. Dili ba mas maayo nga mahimong pari sa usa ka tribo sa Israel kaysa usa lang ka panimalay?”

* **18:14** *rebulto nga kinulit...rebulto nga metal*: tan-awa usab ang Mag. 17:3.

²⁰ Miangay ang pari sa gitanyag kaniya, busa gikuha niya ang efod nga hinimo gikan sa bu-lawan, ang rebulto nga kinulit, ug uban pa nga mga dios-dios, ug miuban kanila.

²¹ Sa naglakaw sila, gauna kanila ang ilang mga kabataan, mga kahayopan, ug mga kagamitan.

²² Sa layo-layo na sila sa balay ni Micas, ang mga tawo nga iyang mga silingan gipanawag ug gigukod ang mga kaliwat ni Dan.

²³ Naapsan nila kini ug gisinggitan. Milingi ang mga kaliwat ni Dan ug nangutana kang Micas, “Unsay nahitabo kanimo nga gigukod man ninyo kami?”

²⁴ Mitubag si Micas, “Gikuha ninyo ang hinimo ko nga mga dios ug ang akong pari, ug nanglakaw kamo. Wala nay nahibilin kanako. Unya mangutana kamog unsay nahitabo kanako?”

²⁵ Miingon sila, “Maayo pag mohilom ka na lang, kay basin ug masuko ang uban namong mga kauban ug patyon ka nila apil ang imong pamilya.”

²⁶ Ug nagpadayon sila sa ilang lakaw. Nakita ni Micas nga wala siyay dag-anan kanila, busa mi-pauli na lang siya.

²⁷ Miadto ang mga kaliwat ni Dan sa Laish dala ang mga rebulto ni Micas ug ang iyang pari. Ma-linawon nga dapit ang Laish ug wala maghuna-huna ang mga lumulupyo niini nga adunay mo-sulong kanila. Gisulong ug gipamatay sa kaliwat ni Dan ang mga tawo sa Laish, ug gisunog ang tibuok lungsod.

²⁸ Walay nakatabang sa mga taga-Laish tungod kay layo sila sa Sidon ug wala usab sila makig-

abin sa taga-laing dapit. Ang lungsod sa Laish nahimutang sa walog sa Bet Rehob.

Gipatukod kini pag-usab sa mga kaliwat ni Dan ug ilang gipuy-an.

²⁹ Giilisan nilag Dan ang ngalan niadtong dapita sunod sa ngalan sa ilang katigulangan nga si Dan nga usa sa mga anak ni Jacob.[†]

³⁰ Gipahimutang nila ang rebulto nga kinulit ni Micas ug ilang gisimba. Si Jonatan nga anak ni Gershom ug apo ni Moises ang gihimo nilang pari. Sukad niadto, ang kaliwat na ni Jonatan ang nag-alagad ingon nga ilang mga pari hangtod sa panahon nga gibihag ang Israel.

³¹ Sa tibuok panahon nga didto sa Silo ang tolda sa Dios, ang dios-dios usab ni Micas mao ang gisimba didto sa Dan.

19

Ang Levita ug ang iyang Asawa nga Sulugoon

¹ Sa panahon nga wala pay hari ang Israel.

Adunay usa ka Levita nga nagpuyo sa layong dapit sa kabungtoran sa Efraim. Kini nga Levita nakapangasawa ug sulugoon nga taga-Betlehem, nga sakop sa Juda.

² Apan nanglaki kining iyang asawa, ug mipauli kini sa balay sa iyang mga ginikanan sa Betlehem. Nagpabilin siya didto sulod sa upat ka bulan.

³ Unya nakadesisyon ang Levita nga apason ang iyang asawa ug alam-alaman nga makig-uli kaniya. Nagdala siyag duha ka asno ug usa ka sulugoon. Pag-abot niya didto, gipadayon siya sa

[†] **18:29** *Jacob: sa Hebreo, Israel.*

babaye, ug sa dihang nakita siya sa amahan sa babaye, giabi-abi siya pag-ayo.

⁴ Gipugos siya sa iyang ugangan nga magpabilin didto. Busa nagpabilin siya sulod sa tulo ka adlaw nga didto man nagkaon, nag-inom, ug gatulog.

⁵ Sa ikaupat nga adlaw, sayo pa kaayo silang mibangon ug nanghipos kay mopauli. Apan miingon ang amahan sa babaye ngadto sa iyang umagad, “Kaon una kamo sa dili pa molakaw.”

⁶ Busa mikaon sila. Miingon pag-usab ang amahan sa babaye, “Ugma na lang kamo lakaw kay maglipay-lipay una kita dinhi.”

⁷ Molakaw na unta ang lalaki apan nagsigeg pamugos ang iyang ugangan, busa nagpabilin na lang sila.

⁸ Pagkabuntag, sa ikalima nga adlaw, gaandam na sila aron manglakaw, apan miingon na usab ang amahan sa babaye, “Kaon una kamo ug unya na lang kamo sa hapon lakaw.” Busa mikaon una sila.

⁹ Sa dihang molakaw na ang Levita, ang iyang asawa, ug ang iyang sulugoon, miingon ang amahan sa babaye, “Morag hapon na ug sa dili madugay mongitngit na. Maayo pag dinhi na lang una usab kamo matulog. Paglipay-lipay una kamo, ug ugma sayo kamog lakaw.”

¹⁰ Apan wala na gayod mosugot ang Levita. Milakaw gayod siya uban ang iyang asawa ug duha ka asno paingon sa Jebus (nga mao ang Jerusalem).

¹¹ Hapon na kaayo sa dihang duol na sila sa Jebus. Busa miingon ang iyang sulugoon, “Maayo

pa tingalig dinhi na lang kita matulog niining lungsod sa mga Jebusihanon.”

¹² Mitubag ang Levita, “Dili mahimo nga dinhi kita matulog sa dapit nga dili mga Israelinhon ang nagpuyo. Molahos kita sa Gibeá.

¹³ Tana, mopadayon kita ug lakaw ug sa Gibeá o sa Rama kita matulog.”

¹⁴ Busa nagpadayon sila. Misalop na ang adlaw sa dihang miabot sila duol sa Gibeá nga sakop sa teritoryo ni Benjamin.

¹⁵ Misulod sila sa lungsod ug milingkod sa plasa, apan wala gayoy miagda kanila nga modayon sa ilang balay.

¹⁶ Sa dihang ngitngit na, adunay usa ka tigulang nga lalaki nga gikan sa iyang trabaho sa uma. Kining tigulanga didto kaniadto nagpuyo sa kabungtoran sa Efraim apan niadtong higayona didto sa Gibeá, sa teritoryo ni Benjamin na siya nagpuyo.

¹⁷ Sa dihang nakita sila niining tigulanga, miduol kini kanila ug nangutana, “Taga-asa kamo ug asa kamo paingon?”

¹⁸ Mitubag ang Levita, “Gikan kami sa Betlehem nga sakop sa Juda, ug mopauli kami sa among balay* sa kabungtoran sa Efraim. Apan walay miagda kanamo nga modayon sa ilang balay.

¹⁹ Adunay pagkaon ug ilimnon kami alang sa among kaugalingon, ug aduna usab kumpay alang sa among mga asno. Wala na kamiy kinahanglanon pa.”

* **19:18 among balay:** mao kini sa Septuagint; apan sa Hebreo nga teksto *balay sa GINOO*.

²⁰ Miingon ang tigulang, “Ayaw kamo kabalaka. Didto kamo sa akong balay katulog. Andam akong mohatag sa tanan ninyong kinahanglanon. Ayaw lang kamog katulog dinhi sa plasa.”

²¹ Busa gidala sila sa tigulang didto sa iyang balay. Gipakaon sa tigulang ang ilang mga asno, ug unya nanghimasa sila ug nangaon.

²² Samtang naglipay sila, kalit lang nga gilibotan ug daotang mga tawo ang balay ug gisigihag dukdok ang pultahan. Miingon sila sa tigulang nga tag-iya sa balay, “Pagawasa ang bisita mong lalaki kay makighilawas kami kaniya.”

²³ Mitubag ang tigulang, “Ayaw, mga higala! Ayaw kamo paghimo ug daotan. Bisita ko kining tawhana ug makauulaw kanang inyong pagabuhaton.

²⁴ Ania ang iyang asawa ug ang akong anak nga dalaga. Ihatag ko sila kaninyo, ug buhata kanila ang gusto ninyong buhaton. Basta ayaw lang ninyo himoa kanang makauulaw nga butang sa akong bisita.”

²⁵ Wala mamati ang mga tawo kaniya, busa gipagawas sa Levita ang iyang asawa ug gitu-ryan kanila. Giamong-amongan nila siya sa tibuok gabii ug wala undangi hangtod nagbuntag. Pagkakadlawon, gipalakaw nila ang babaye.

²⁶ Banag-banag na sa dihang miabot kini sa balay sa tigulang diin atua ang iyang bana. Natumba siya sa may pultahan ug didto na mabuntagi.

²⁷ Mibangon ang Levita pagkabuntag ug giablihan ang pultahan. Sa iyang paggawas aron mopadayon sa iyang lakaw, nakita niya ang iyang

asawa nga naghapa ug ang mga kamot niini didto sa tumbanan sa pultahan.

²⁸ Miingon ang Levita, “Bangon na kay mopauli na kita.” Apan patay na diay[†] ang babaye, busa gikarga niya kini sa iyang asno ug milakaw.

²⁹ Pag-abot niya sa iyang balay, mikuha siyag sundang ug giputol-putol niya sa 12 ka bahin ang patayng lawas sa iyang asawa, ug unya gipadala niya kini sa 12 ka tribo sa Israel.

³⁰ Miingon ang tanang nakakita niini, “Wala pa gayoy nahitabo nga sama niini sukad sa pagbiya sa mga Israelinhon sa Ehipto. Unsay angay natong buhaton?”

20

Nangandam ang mga Israelinhon sa Pagpakig-gira

¹ Ang tanang mga Israelinhon, gikan sa Dan hangtod sa Beersheba ug gikan sa Gilead* nagtigom sa Mizpa, atubangan sa GINOO.

² Didto usab ang mga pangulo sa matag tribo sa Israel sa panagtigom sa katawhan sa Dios. Mikabat ug 400,000 ka mga sundalong armado sa espada ang ilang gidaghanon.

³ Nakadungog ang mga taga-Benjamin nga ang ilang mga isigka-Israelinhon nagtigom sa Mizpa.

Unya miingon ang mga Israelinhon, “Sultihi kami kon giunsa pagkahitabo niining hilabihan kadaotan nga binuhatan?”

[†] **19:28** *patay na diay*: mao kini sa Septuagint; apan sa Hebreo nga teksto *wala motubag*. * **20:1** *Gilead*: ang Gilead anaa sa sidlakang bahin sa Suba sa Jordan.

⁴ Miingon ang Levita nga bana sa babaye nga gipatay, “Mihapit kami sa akong asawa sa Gibeá, nga sakop sa Benjamin, aron didto matulog.

⁵ Sa dihang gabii na, gilibotan ug mga lalaki nga taga-Gibeá ang balay nga among gisak-an. Buot unta nila akong patyon, apan gipuli-pulihan hinuon nila ug among-among ang akong asawa ug namatay kini.

⁶ Busa gikuha ko ang iyang patayng lawas ug giputol-putol, ug gipadala sa 12 ka tribo sa Israel, kay labihan gayod kadaotan ug makauulaw kining ilang gihimo dinhi sa Israel.

⁷ Karon, mga kaliwat ni Israel, unsa may angay natong buhaton?”

⁸ Nagkahiusa ang mga tawo sa pag-ingon, “Walay usa kanato nga mopauli.

⁹ Maghulbot-hulbot kita kon kinsay mosulong sa Gibeá.

¹⁰ Ang usa sa matag napulo ka mga kalalakin-an sa matag tribo ang moatiman sa paghatag ug pagkaon sa mga sundalo. Ang nahibilin mao ang manimalos sa mga taga-Gibeá tungod sa makauulaw nilang gihimo sa Israel.”

¹¹ Busa nagkahiusa ang kalalakin-an sa Israel sa pagsulong sa Gibeá.

¹² Nagpadala ug mga mensahero ang mga tribo sa Israel sa tanang dapit nga sakop sa Benjamin aron sa pag-ingon, “Unsa kining daotang butang nga nahitabo taliwala kaninyo?

¹³ Itugyan ninyo kanamo kanang mga walay pulos nga taga-Gibeá nga naghimo niini kay among patyon aron mahanaw ang kadaotan gikan sa Israel.”

Apan wala tagda sa mga kaliwat ni Benjamin ang mensahe sa ilang isigka-Israelinhon.

¹⁴ Namiya hinuon sila sa ilang mga lungsod ug nagtigom sa Gibe aaron makig-gira sa ilang isigka-Israelinhon.

¹⁵ Niadto gayong adlaw, nakatigom ang mga kaliwat ni Benjamin ug 26,000 ka mga sundalo walay labot sa 700 ka pinili nga mga sundalo nga taga-Gibe.

¹⁶ Kining 700 ka piniling mga sundalo puro walhon ug hanas kaayo sa paggamit ug lambayog.

¹⁷ Ang mga Israelinhon usab, walay labot sa tribo ni Benjamin, nakatigom ug 400,000 ka mga sundalo nga hanas gayod sa pagpakig-gira.

Ang Gira sa Tribo ni Benjamin ug sa Ubang Israelinhon

¹⁸ Mitungas ang mga Israelinhon sa Betel ug nangutana sa Dios kon unsa nga tribo ang unang mosulong sa mga Benjaminehon. Mitubag ang GINOO nga ang tribo ni Juda ang mouna.

¹⁹ Busa pagkasunod adlaw, sayo pa kaayong nagkampo ang mga Israelinhon duol sa Gibe.

²⁰ Unya nangadto sila sa Gibe sa pagpakig-gira sa mga Benjaminehon.

²¹ Nanggawas ang mga Benjaminehon gikan sa Gibe sa pagpakig-gira kanila. Ug nianang adlaw, 22,000 ka mga Israelinhon ang napatay sa mga Benjaminehon.

²²⁻²³ Mitungas pag-usab ang mga Israelinhon sa Betel ug nanghilak didto hangtod sa gabii. Gipangutana nila ang GINOO, “Makig-gira pa ba

kami pag-usab sa among kadugo nga mga Benjaminhon?”

Mitubag ang GINOO, “Oo, pakig-gira kamo pag-usab.”

Busa gidasig nila ang usag usa ug nagpahimutang sila pag-usab sa mao gihapon nga dapit.

²⁴ Ug sa pagkasunod nga adlaw, gisulong nila ang mga Benjaminhon.

²⁵ Apan nanggawas ang mga Benjaminhon sa Gibeá ug gitagbo ang ilang isigka-Israelinhon. Ug niining higayona, napatay na usab nila ang 18,000 ka Israelinhon nga armado tanan sa espada.

²⁶ Busa mitungas pag-usab ang mga Israelinhon sa Betel ug nanghilak. Nagpabilin sila didto ug nagpuasa sa presensya sa GINOO nianang adlaw hangtod pagkagabii. Naghalad sila sa GINOO ug mga halad nga sinunog ug mga halad alang sa maayong relasyon ngadto sa GINOO.

²⁷⁻²⁸ (Niadtong panahona, ang Sudlanan sa Kasabotan sa Dios didto sa Betel ug ang nag-alagad didto mao si Pinehas nga anak ni Eleazar ug apo ni Aaron.) Nangutana sila pag-usab sa GINOO, “Makig-gira pa ba kami pag-usab sa among mga kadugo nga Benjaminhon o dili?”

Mitubag ang GINOO, “Pakig-gira kamo pag-usab kay ugma padag-on ko na kamo batok kanila.”

²⁹ Busa nagbutang ang mga Israelinhon ug mga sundalo nga mag-atang libot sa Gibeá.

³⁰ Sa ikatulo ka adlaw, mipahimutang sila aron makig-gira sa mga Benjaminhon, sama sa gihimo nila sa milabay nga mga higayon.

³¹ Ug sama sa nahitabo sa nanglabay nila nga pagpakig-gira, gisugat sila sa mga Benjaminhon nga nanggawas gikan sa lungsod. Nakapatay ang mga Benjaminhon ug 30 ka mga Israelinhon sa kaumahan ug sa mga dalan paingon sa Betel ug sa Gibeá.

³² Tungod kay nanagan ang mga Israelinhon, abi sa mga Benjaminhon ug napildi na usab nila ang mga Israelinhon. Wala sila masayod nga nagpagukod lang diay ang mga Israelinhon aron mahilayo sila sa lungsod.

³³ Sa pag-abot sa mga Israelinhon sa Baal Tamar, mipahimutang sila didto samtang ang mga nag-atang libot[†] sa Gibeá nanggawas.

³⁴ Ug ang 10,000 nga pulos pinili nga mga sundalo sa Israel misulong sa Gibeá. Grabe ang gira ug wala masayod ang mga Benjaminhon nga hapit na ang ilang kalaglagan.

³⁵ Gipadaog sa GINOO ang mga Israelinhon, ug niadtong adlaw nakapatay sila ug 25,100 ka Benjaminhon nga armado tanan sa espada.

³⁶ Nakaamgo ang mga Benjaminhon nga napildi na sila sa mga Israelinhon.

Ang Detalye sa Kadaogan sa mga Israelinhon

Nanagan ang dakong grupo sa mga sundalo sa Israel aron makasulong ang mga sundalo nga gipaatang nila sa lungsod sa Gibeá.

³⁷ Samtang naggukod ang mga Benjaminhon, kalit nga gisulong niadtong mga nag-atang ang Gibeá ug gipamatay ang tanang mga tawo didto.

[†] **20:33** *libot*: sa literal, *kasadpan*.

³⁸ Apan sa wala pa kini mahitabo, nagsabot na silang daan nga kon makita sa nanagan nga mga sundalo ang bagang aso gikan sa Gibeá,

³⁹ mobalik sila aron sa pagpakig-gira sa mga Benjaminhon.

Ang mga Benjaminhon niadtong higayona nakapatay na ug 30 ka mga Israelinhon, busa abi nila ug napildi na usab nila ang mga Israelinhon sama sa nangagi nilang gira.

⁴⁰ Unya misugod pag-ulbo ang bagang aso gikan sa Gibeá. Milingi ang mga Benjaminhon ug nakita nila ang bagang aso gikan sa lungsod.

⁴¹ Mibalik ang mga Israelinhon ug nangahadlok ang mga Benjaminhon tungod kay nakaamgo sila nga hapit na ang ilang kataposan.

⁴² Busa nanagan sila pahilayo sa mga Israelinhon paingon sa kamingawan, apan wala gayod sila makaikyas sa gira. Gipamatay sila sa mga tawo nga gikan sa kasikbit nga mga lungsod.

⁴³ Wala na silay kapaingnan tungod kay gilibotan sila sa mga Israelinhon ug wala sila undangi paggukod hangtod sa sidlakang bahin sa Gibeá.

⁴⁴ 18,000 ka mga Benjaminhon ang napatay, ug tanan sila maisog nga mga sundalo.

⁴⁵ Ang uban nanagan ngadto sa kamingawan paingon sa Bato sa Rimon, apan 5,000 ang napatay kanila sa dalan. Padayon sila nga gigukod sa mga Israelinhon hangtod sa Gidom ug nakapatay na usab ang mga Israelinhon ug laing 2,000 kanila.

⁴⁶ Sa kinatibuk-an, 25,000 ka mga Benjaminhon ang napatay niadtong adlaw. Mga maisog sila ug armado sa espada nga mga sundalo.

⁴⁷ Adunay 600 kabuok nga nakaikyas ngadto sa Bato sa Rimon, ug nagpuyo sila didto sulod sa upat ka bulan.

⁴⁸ Gibalikan sa mga Israelinhon ang mga lungsod sa Benjamin ug gipamatay nila ang mga nahibiling buhi nga ilang makita, apil ang mga kahayopan. Unya gisunog nila ang mga lungsod nga ilang maagian.

21

Ang mga Asawa alang sa mga Benjaminhon

¹ Didto sa Mizpa, misaad ang mga Israelinhon nga dili gayod nila tugotan nga makigminyo ang ilang mga anak nga babaye sa mga Benjaminhon.

² Unya, nangadto ang mga Israelinhon sa Betel, ug nagpabilin sila didto ug nagminatay ug hilak sa presensya sa Dios hangtod sa gabii.

³ Miingon sila, “GINOO, Dios sa Israel, nganong nahitabo man kini? Nganong nakuhaan man ug usa ka tribo ang Israel?”

⁴ Pagkabuntag, naghimo sila ug halaran ug naghalad ug mga halad nga sinunog ug mga halad alang sa maayong relasyon.

⁵ Nagpangutan-anay sila kon unsa nga tribo sa Israel ang wala moadto sa ilang panagtigom atubangan sa GINOO didto sa Mizpa, tungod kay nanumpa sila nga patyon ang dili moadto didto.

⁶ Naguol gayod sila sa nahitabo sa ilang kadugo nga mga Benjaminhon. Miingon sila, “Karong adlaw nakuhaan ug usa ka tribo ang Israel.

⁷ Unsay atong buhaton aron makapangasawa ang nahibilin pang mga Benjaminehon, kay nakapanumpa man kita sa GINOO nga dili gayod nato ipaasawa kanila ang atong mga anak?”

⁸ Unya nagpangutan-anay sila, “Unsang triboha sa Israel ang wala moadto sa dihang nagtigom kita atubangan sa GINOO didto sa Mizpa?” Ug nasayran nila nga wala didto ni usa sa mga taga-Jabes Gilead.

⁹ Tungod kay sa dihang giuhap ang mga tawo, walay nakitang taga-Jabes Gilead.

¹⁰⁻¹¹ Busa nagpadala ang katilingban sa Jabes Gilead ug 12,000 ka maisog nga mga sundalo ug gimandoan sila, “Pangadto kamo sa Jabes Gilead ug pamatya sa hingpit ang tanang taga-didto, bata o tigulang, lalaki o babaye, gawas lang sa mga dalaga nga putli.”

¹² Ug didto nakakita sila ug 400 ka mga batan-ong dalaga nga wala pa mahilabti, ug gidala nila kini sa ilang kampo sa Silo nga sakop sa Canaan.

¹³ Pagkahuman, nagpadala ang tibuok katilingban sa Israel ug mga mensahero ngadto sa mga Benjaminehon nga nanago sa Bato sa Rimon aron pagsulti kanila nga taposon na ang gira.

¹⁴ Ug tuod man, namauli ang mga Benjaminehon ug gihatag kanila sa mga Israelinhon ang mga dalaga nga taga-Jabes Gilead. Apan kulang sa ilang gidaghanon ang mga dalaga.

¹⁵ Naguol gayod ang mga Israelinhon sa nahitabo sa mga Benjaminehon tungod kay gibungkag sa GINOO ang panaghiusa sa mga tribo sa Israel.

¹⁶ Busa miingon ang mga tigdumala sa katilingban sa Israel, “Wala nay nahibiling mga babayeng Benjaminhon. Unsay atong buhaton alang niadtong nangahibiling kalalakin-an nga wala pay mga asawa?”

¹⁷ Maghimo kitag paagi aron makaangkon ug mga manununod ang mga Benjaminhon nga nangahibilin. Kinahanglang wala gayoy tribo sa Israel nga mawala.

¹⁸ Apan dili usab mahimo nga ipaasawa nato kanila ang atong mga anak tungod kay nakapanumpa na kita nga tunglohon kadtong motugot nga makigminyo ang iyang anak sa usa ka Benjaminhon.”

¹⁹ Unya nahinumdom sila nga hapit na ang tinuig nga pista alang sa GINOO nga ginahimo didto sa Silo. (Ang Silo anaa sa amihan sa Betel, sa habagatan sa Lebona, ug sa sidlakan sa dalan nga gikan sa Betel paingon sa Sekem.)

²⁰ Giingnan nila ang mga Benjaminhon, “Panago kamo sa mga ubasan.

²¹ Kon makita ninyo ang mga dalaga nga taga-Silo nga moagi aron manayaw sa pista, pangawas dayon kamo ug pamirag dalaga nga inyong pangasaw-on. Unya, pamauli na kamo sa inyong dapit.

²² Kon moreklamo kanamo ang ilang mga amahan o igsoong lalaki, ingnon namo sila nga pasagdan na lang kamo, ingon nga pabor alang kanamo tungod kay kulang kaninyo ang mga dalaga nga nakuha namo sa Jabes Gilead. Ug dili usab maingon nga nakalapas sila sa ilang saad tungod kay

gikuha man ninyo ang mga dalaga nga walay pagtugot gikan kanila.”

²³ Busa mao kadto ang gihimo sa mga Benjaminhon. Matag-usa kanila namira ug usa sa mga nanayaw ug gidala pauli aron mahimong asawa. Ug gitukod nila pag-usab ang ilang mga lungsod ug didto namuyo.

²⁴ Ang ubang mga Israelinhon namauli usab ngadto sa ilang kaugalingong yuta, ug sa ilang kaugalingong tribo ug panimalay.

²⁵ Niadtong mga panahona, walay hari sa Israel, busa ang matag-usa nagbuhat sa mga butang nga iyang gituohan nga husto.

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios Cebuano: Biblica® Open Ang Pulong sa Dios (Bible)

copyright © 2009,2010,2014,2024 Biblica, Inc.

Language: Cebuano

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios™

Katungod sa pagmantala © 2009, 2010, 2014, 2024 Biblica, Inc.

Biblica® Open Cebuano Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2010, 2014, 2024 by Biblica, Inc.

Trademark Statement

“Biblica” narehistro kini nga tatak sa United States Patent ug Trademark Office sa Biblica, Inc.

Gigamit pinaagi sa pagtugot.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc.

Used with permission.

Creative Commons license

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

You have permission to copy and distribute this Work, as long as you do not change it and you keep the title as it is. Changing or translating this Work will create a derivative work. When you publish this derivative work, you must list what changes you have made where people can see them, such as on a website. You must also show where the original Work is from: “The original Work by its copyright holders is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios™

Katungod sa pagmantala © 2009, 2010, 2014, 2024 Biblica, Inc.

Biblica® Open Cebuano Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2010, 2014, 2024 by Biblica, Inc.

“Biblica” narehistro kini nga tatak sa United States Patent ug Trademark Office sa Biblica, Inc.

Gigamit pinaagi sa pagtugot.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc.

Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 30 Apr 2025

c7818bb0-0bb5-5253-855e-ba448a11f5a5